

Paper

Financiële kengetallen zorginstellingen 2018

Annemieke Vermeulen

November 2019

Inhoud

Samenvatting 3

1. Inleiding 3

2. Beschrijving van het onderzoek 4

- 2.1 Populatie 4
- 2.2 Onderzoeksmethode 4
- 2.3 Bronnen 5

3. Benchmark 2018 6

- 3.1 Populatie 7
- 3.2 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) 7
- 3.3 Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA) 8
- 3.4 Rendement op geïnvesteerd vermogen 9
- 3.5 Solvabiliteit 9
- 3.6 Rentabiliteit 10

4. Ontwikkelingen 2014-2018 11

- 4.1 Populatie 11
- 4.2 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) 12
- 4.3 Weerstandsvermogen 13
- 4.4 Solvabiliteit 13
- 4.5 Current ratio 14
- 4.6 Omloopsnelheid kapitaal 15

5. Bedrijfskosten en personeelsomvang van care-instellingen 16

- 5.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar 16

6. Conclusie 17

7. Tabellenbijlage 19

- 7.1 Tabellen bij hoofdstuk 3 19
- 7.2 Tabellen bij hoofdstuk 4 27
- 7.3 Tabellen bij hoofdstuk 5 37

Bijlagen 42

Literatuur en bronnen 42

Begrippen 43

Trefwoorden 45

Afkortingen 45

Samenvatting

In dit rapport zijn zorginstellingen op basis van de waarden van een groot aantal financiële kengetallen over het jaar 2018 ingedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. Door vergelijking van de waarden van een individuele zorginstelling met de grenswaarden behorende bij deze decielen, kan de financiële positie van deze instelling afgezet worden tegen die van een groep van vergelijkbare instellingen (benchmark). Tevens is een analyse gemaakt van de ontwikkeling van de rentabiliteit, het weerstandsvermogen, de solvabiliteit, de current ratio en de omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2014 tot en met 2018. Ook is over deze periode de ontwikkeling van de kosten per arbeidsjaar van zorginstellingen in de care-sector berekend.

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering is bij cure-instellingen iets lager dan bij care-instellingen. Bovendien is bij de ziekenhuizen het verschil in winstpercentage tussen de afzonderlijke instellingen veel kleiner. Opvallend is de grote spreiding in de thuiszorg.

Het gemiddelde resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) van zorginstellingen stijgt van 2,4 procent in 2014 naar 4,2 procent in 2018. Deze ontwikkeling wordt voornamelijk door de care-sector bepaald. Het weerstandsvermogen en de gemiddelde solvabiliteit nemen bij vrijwel alle sectoren toe, zowel in het afgelopen jaar als in de afgelopen 5 jaar. Het Waarborgfonds voor de zorg acht voor de zorginstellingen een weerstandsvermogen van minimaal 15 procent wenselijk. De analyse laat zien dat minimaal 20 procent van alle zorginstellingen deze norm in 2018 niet haalt. Alle sectoren hebben een current ratio van ruim boven de 100 procent, waarmee zij in staat zijn om de kortlopende verplichtingen te betalen. De instellingen in de care-sector hebben gemiddeld een hogere current ratio dan de instellingen in de cure-sector. Dit geldt ook voor de omloopsnelheid kapitaal.

De ontwikkelingen van de bedrijfskosten per arbeidsjaar in care-instellingen laten weinig grote verschuivingen zien. In de gemiddelde bedrijfskosten per arbeidsjaar zijn geen duidelijke ontwikkelingen zichtbaar. De spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar binnen de care-sector is tevens het grootst bij thuiszorginstellingen.

1. Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële resultaten van individuele zorginstellingen heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) behoefte aan vergelijkingscijfers van de gehele zorgsector en diens deelsectoren, waarmee via een zogenaamde benchmark inzicht kan worden gegeven in de relatieve prestaties.

Het ministerie van VWS heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gevraagd de vergelijkingscijfers voor de benchmark te maken op basis van de jaarrekeningen van zorginstellingen over 2018 zoals het CBS dat al eerder heeft gedaan voor de verslagjaren 2009 t/m 2017 (zie literatuur en bronnen).

Aanvullend op de vergelijkingscijfers voor 2018 t.b.v. de benchmark wordt weergegeven hoe de kengetallen resultaat gewone bedrijfsvoering, weerstandsvermogen, solvabiliteit, current ratio en omloopsnelheid kapitaal zich ontwikkelen over de periode 2014 tot en met 2018 en wordt er een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de bedrijfskosten per arbeidsjaar in de care-sector.

2. Beschrijving van het onderzoek

2.1 Populatie

Voor de berekening van de vergelijkingscijfers voor de benchmark en de analyse is gebruik gemaakt van de jaarrekeningen 2018 zoals aangeleverd in de web-enquête DigiMV. De vergelijkingscijfers voor de benchmark zijn alleen gebaseerd op zorginstellingen waarvan (gecorrigeerde) DigiMV-data of data ontleend aan jaarrekeningen beschikbaar is.

De populatie in dit onderzoek bestaat uit zorgconcerns die als hoofdactiviteit Geestelijke Gezondheidszorg met overnachting (GGZ), Gehandicaptenzorg (GHZ), Verpleeghuis- en Verzorgingshuiszorg (V&V), Thuiszorg (T) en Ziekenhuiszorg (ZKH) hebben. Hierbij wordt in sommige tabellen de ziekenhuiszorg nog uitgesplitst naar universitaire medische centra (UMC's), algemene ziekenhuizen en categorale ziekenhuizen inclusief revalidatie-instellingen.

2.2 Onderzoeksmethode

De vergelijkingscijfers voor de benchmark bestaan uit een set grenswaarden van de financiële kengetallen per sector. Hierbij zijn de waarden van de kengetallen van de zorginstellingen per sector gesorteerd van laag naar hoog en vervolgens opgedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. De grenswaarden zijn: de hoogste waarden van het 1e, 2e, 5e, 8e en 9e deciel. Ter toelichting; de grenswaarde van het 8e deciel geeft de waarde aan waarbij 80 procent van de instellingen in de sector lager scoort en 20 procent van de instellingen hoger. Het gemiddelde betreft de ongewogen gemiddelde waarde van alle concerns in de sector, waarbij iedere individuele zorginstelling even zwaar meetelt. De mediaan (5e deciel) heeft als voordeel boven het gemiddelde dat deze ongevoelig is voor extreme waarden.

Bij de sectoren UMC's en categorale ziekenhuizen kunnen niet alle decielscores worden weergegeven. Het CBS publiceert geen informatie die herleidbaar is tot individuele instellingen. Daarom is gekozen voor het publiceren van waarden die gebaseerd zijn op minstens vijf instellingen. Bij de UMC's en de categorale ziekenhuizen heeft dit tot gevolg dat alleen het gemiddelde wordt weergegeven. In sommige gevallen kan een kengetal door bijvoorbeeld een klein eigen vermogen of door weinig personeel in loondienst,

een extreem grote of kleine waarde aannemen. Deze waarden zijn niet in de tabellen meegenomen.

De financiële kengetallen zijn gebaseerd op een benchmarkmodel van VWS (zie bijlage 1). De berekening is als volgt:

2.2.1 Berekening kengetallen, 2018

Kengetal	Berekening
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)	Resultaat voor belastingen / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Financiële baten en lasten	Financieel resultaat / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest en belastingen (EBIT)	Resultaat voor belasting - Financieel resultaat / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest, belastingen en afschrijvingen (EBITDA)	(Resultaat voor belasting - Financieel resultaat - Afschrijvingen op vaste activa) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Rendement op geïnvesteerd vermogen	Operationele marge x Omloopsnelheid kapitaal
Operationele marge	100% - (Operationele kosten + Afschrijvingen)
Operationele kosten	Kosten personeel in loondienst + Kosten personeel niet in loondienst + Overige kosten
Kosten personeel in loondienst	(Totaal arbeidskosten + Overige personeelskosten) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Kosten personeel niet in loondienst	Kosten uitzendkrachten en overige inleen / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Overige kosten	Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Hotelmatige kosten	Voeding- en hotelmatige kosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Algemene kosten	Algemene kosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Cliënt- en bewonergebonden kosten	Cliënt- en bewonergebonden kosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Onderhoud- en energiekosten	Onderhoud- en energiekosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Niet eerder genoemde kosten	(Huur en operationele leasing kapitaalgoederen + Andere bedrijfskosten) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Afschrijving	Afschrijvingen op vaste activa / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Omloopsnelheid kapitaal	Totale bedrijfsopbrengsten / Totaal activa
Vaste activa	(Immateriële vaste activa + Materiële vaste activa + Financiële vaste activa) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Vlottende activa	(Voorraden + Onderhanden werk u.h.v. DBC's + Kortlopende vorderingen + Financieringstekort + Effecten + Liquide middelen) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Solvabiliteit	Eigen vermogen / Totaal activa * 100%
Quickratio ¹⁾	(Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen) / Kortlopende schulden * 100%
Currentratio ¹⁾	(Voorraden + Onderhanden werk u.h.v. DBC's + Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen) / Kortlopende schulden * 100%
Rentabiliteit	Resultaat voor belastingen / Eigen vermogen * 100%

Bron: CBS.

¹⁾ Het financieringsoverschot of -tekort is buiten beschouwing gelaten vanwege achterstanden in de afwikkeling van deze posten door de zorgverzekeraars en de zorgkantoren.

2.3 Bronnen

Web-enquête DigiMV (CIBG)

Zorginstellingen die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden uit de Zvw of de Wlz (voorheen de AWBZ) moeten vanaf 2007 ieder jaar verantwoording afleggen over de manier waarop zij hun geld besteden. Die verantwoording doen ze aan de hand van de 'Jaarverantwoording Zorg en Jeugd', die door het CIBG wordt verzameld. De Jaarverantwoording bestaat o.a. uit een (model)jaarrekening en kwantitatieve variabelen in het portaal DigiMV. DigiMV bevat tevens een sectorspecifieke opvraag (bijv. productiegegevens) en gegevens over langlopende leningen.

Gaafgemaakte DigiMV-data (CBS)

Vanaf 2015 wordt de voormalige AWBZ-zorg gefinancierd uit andere wetten: de Wet langdurige zorg (Wlz), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Jeugdwet. De opbrengstenstructuur van zorginstellingen is daardoor gewijzigd en om die reden is bij de statistiek Zorginstellingen overgegaan op een volledige dekking van de beschouwde populaties inclusief privaatgefinancierde zorg. Van de kleine ondernemingen worden vanaf 2015 slechts enkele variabelen omtrent werknemers en zelfstandigen gepubliceerd. Verder worden vanaf 2015 de dagbehandelcentra voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) niet meer in de statistiek zorginstellingen beschreven, maar meegenomen in de statistiek zorgpraktijken bij het onderdeel praktijken van psychiaters en dagbehandelcentra voor de GGZ. Hierdoor wordt bij de statistiek Zorginstellingen voor de GGZ vanaf 2015 uitsluitend de populatie GGZ met overnachting gevolgd.

Het CBS heeft vanaf 2006 geaggregeerde statistieken samengesteld over zorginstellingen op basis van DigiMV-data (zie literatuur en bronnen). Waar nodig is de data door het CBS op basis van diverse controles gecorrigeerd en/of aangevuld. Zorginstellingen zonder DigiMV-opgave zijn in de statistiek verwerkt door ophoging van de beschikbare data. Voor 2015 ging dit op basis van het wettelijk budget, vanaf 2015 gaat dit op basis van de banengegevens van de Polisadministratie van de Belastingdienst en het UWV.

Zorginstellingen worden in de DigiMV-data op concernniveau weergegeven. Naast de hoofdactiviteit van het concern worden ook alle nevenactiviteiten meegenomen in de statistische beschrijving. Dit betekent bijvoorbeeld dat een concern dat naast een ziekenhuis ook een klein verpleeghuis heeft, in zijn geheel op basis van hoofdactiviteit als ziekenhuis is getypeerd.

Bij de indeling naar sectoren wordt uitgegaan van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) zoals die wordt gehanteerd in de StatLinetabel "Zorginstellingen; financiën en personeel naar SBI" (zie literatuur en bronnen). In deze StatLinetabel wordt verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT) als één sector gerekend. Om voor dit rapport toch gegevens voor de V&V enerzijds en de thuiszorg anderzijds te berekenen, is deze sector gesplitst. VVT-concerns zijn in de sector thuiszorg geplaatst als de hoofdactiviteit volgens de SBI-typering thuiszorg is en meer dan 50 procent van het totale Wlz-budget van het concern bestaat uit Wlz-budget extramuraal verpleging en verzorging. De overige concerns zijn toegerekend aan de sector V&V. In enkele gevallen wordt n.a.v. analyse-uitkomst en/of beschikbare aanvullende brongegevens de typering handmatig aangepast. Voor de verdeling van 2018 is gebruik gemaakt van de Wlz-budgetten van 2017 omdat de benodigde details voor de splitsing niet meer beschikbaar zijn bij de Wlz-budgetten over 2018.

3. Benchmark 2018

In dit hoofdstuk worden de kengetallen resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA), rendement op geïnvesteerd vermogen, solvabiliteit en rentabiliteit voor het jaar 2018 beschreven.

De kengetallen van de thuiszorginstellingen zijn vanwege de aard van hun werkzaamheden vaker afwijkend van de waarden in andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de vaste activa veel lager dan in sectoren met intramurale zorg. Dat geldt ook voor de hotelmatige-, cliëntgebonden-, onderhoud- en energiekosten en de afschrijvingskosten. Daarnaast valt op dat in verhouding met de andere sectoren binnen de care-sector, een relatief groot deel van de thuiszorginstellingen veel gebruik maakt van personeel dat niet in loondienst is (zie ook tabel 7.1.3 en 7.1.4).

3.1 Populatie

In tabel 3.1.1 is een overzicht gegeven van het aantal concerns volgens de CBS-statistiek Zorginstellingen en het aantal concerns in de benchmark. In het totaal zijn gegevens van 1 005 (concerns van) zorginstellingen beschikbaar. Dat is 62,5 procent van de totale populatie die bestaat uit 1 608 instellingen. In termen van de bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de benchmark 98,8 procent. Dat wil zeggen dat vooral kleine ondernemingen niet in de benchmark vertegenwoordigd zijn.

3.1.1 Dekking van de benchmark per sector, 2018

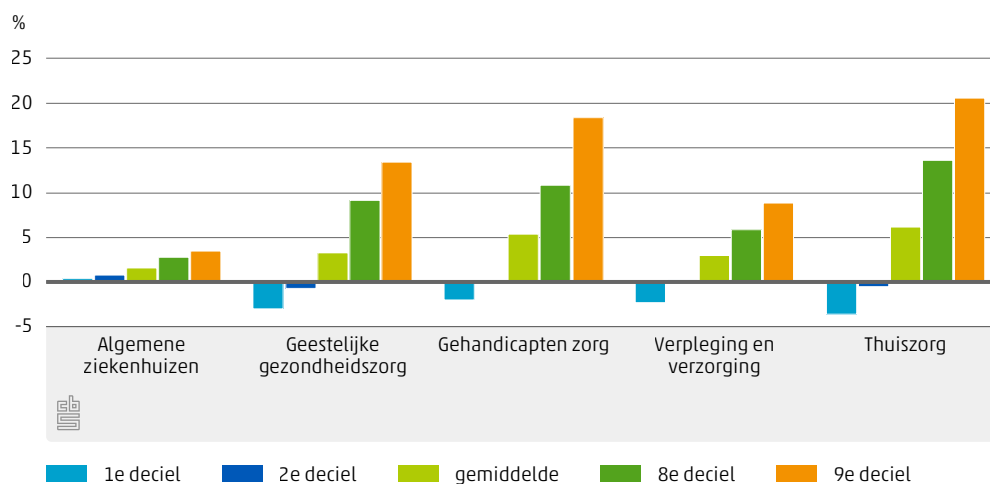
	Concerns	Bedrijfsopbrengsten	Concerns in Benchmark	Bedrijfsopbrengsten Benchmark
	aantal	mln euro	aantal	mln euro
Zorgsector totaal	1 608	63 221	1 005	62 467
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	85	29 156	85	29 155
Universitair medische centra	8	9 059	8	9 059
Algemene ziekenhuizen	59	18 667	59	18 667
Categoriale ziekenhuizen	18	1 430	18	1 430
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	1 523	34 065	920	33 312
Geestelijke gezondheidszorg	138	5 866	107	5 832
Gehandicaptenzorg	409	9 880	250	9 747
Verpleging, verzorging en thuiszorg	976	18 319		
Verpleging en verzorging			345	16 246
Thuiszorg			218	1 488

Bron: CBS.

3.2 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)

Het kengetal resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) geeft aan hoe groot het resultaat voor belasting is ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten. Zorginstellingen hebben traditioneel een relatief lage winstmarge.

3.2.1 Spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering (EBT) per sector, 2018

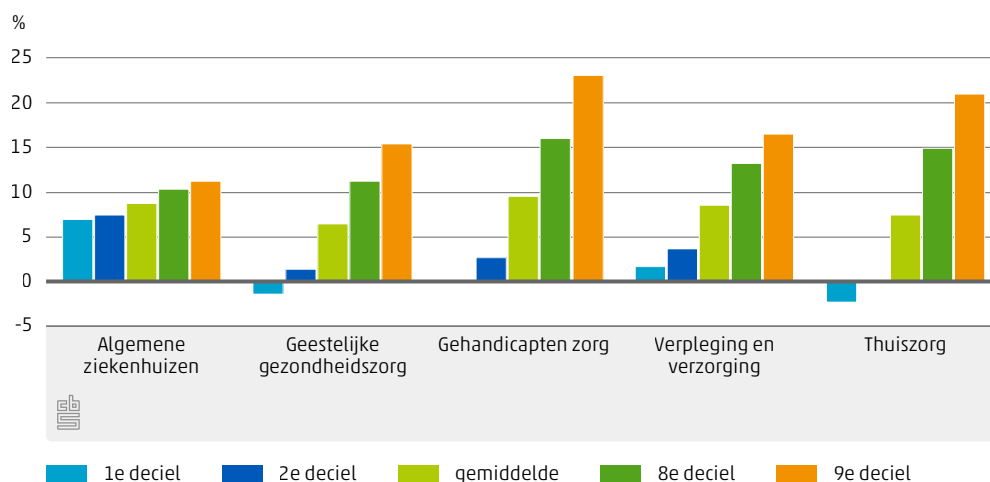
Bron: CBS.

In figuur 3.2.1 is de spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering als percentage van de bedrijfsopbrengsten weergegeven. Opvallend is hier dat de spreiding erg uiteen loopt. Zo heeft 80 procent van de algemene ziekenhuizen in 2018 een resultaat tussen 0,4 en 3,5 procent van de bedrijfsopbrengsten, waar 80 procent van de instellingen binnen de care-sector een resultaat tussen de -2,6 procent en 15,2 procent behalen. Bij thuiszorginstellingen loopt deze marge zelfs van -3,6 tot 20,6 procent.

3.3 Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)

Het kengetal winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA) geeft aan hoe groot het resultaat voor belasting minus het financieel resultaat en de afschrijvingen op vaste activa is ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten. Het wordt gebruikt als maatstaf voor

3.3.1 Spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA) per sector, 2018

Bron: CBS.

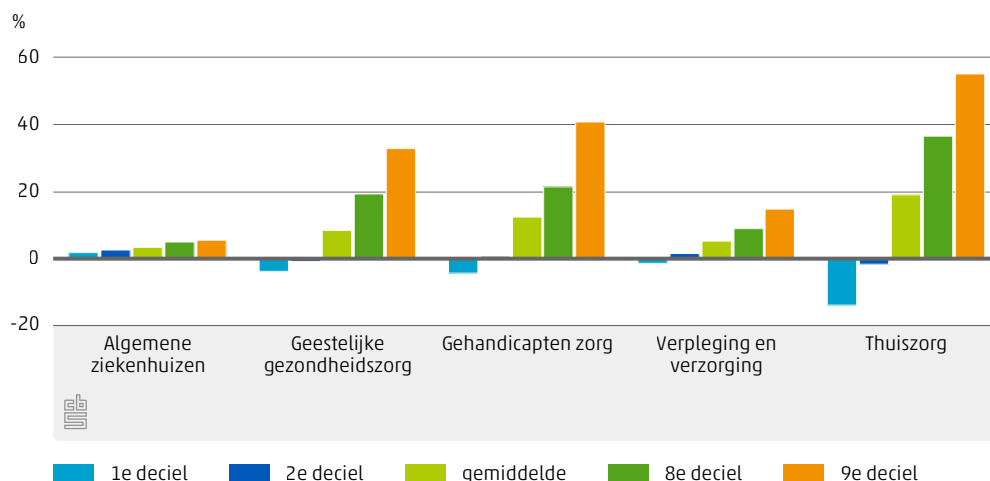
de winst die een onderneming maakt met de operationele activiteiten zonder dat hier de opbrengsten en kosten van financiering in verwerkt zitten.

De spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA) als percentage van de bedrijfsopbrengsten laat eenzelfde beeld zien als het resultaat gewone bedrijfsvoering (zie figuur 3.3.1). Wel zijn de afschrijvingen en rentelasten verhoudingsgewijs hoog bij de algemene ziekenhuizen en de V&V-instellingen. De winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA) is daar hoger dan het resultaat uit gewone bedrijfsvoering.

3.4 Rendement op geïnvesteerd vermogen

Voor het kengetal rendement op geïnvesteerd vermogen wordt de operationele marge vermenigvuldigd met de omloopsnelheid van het kapitaal. Dit kengetal geeft de mate van efficiency in de bedrijfsvoering aan.

3.4.1 Spreiding van het rendement op geïnvesteerd vermogen per sector, 2018

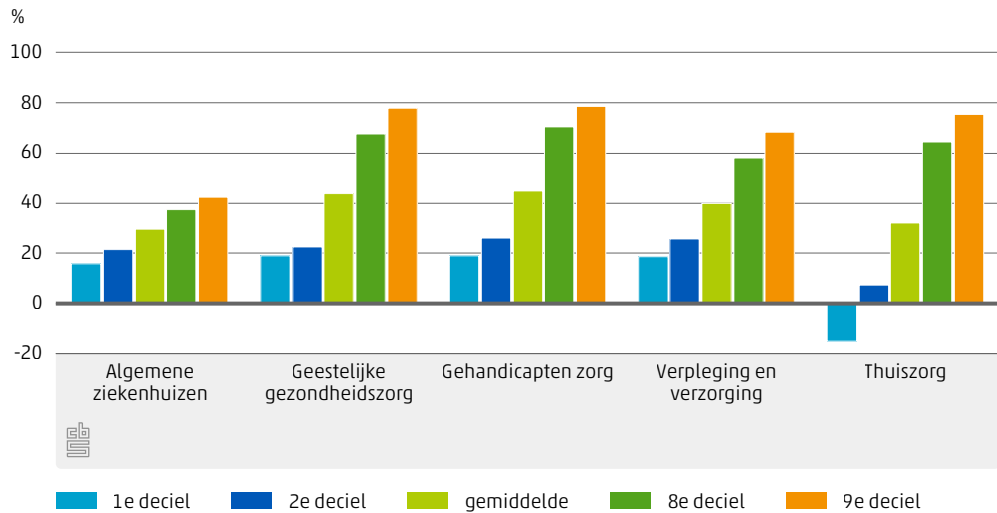
Bron: CBS.

Tussen de sectoren bestaan grote verschillen in het rendement op geïnvesteerd vermogen (zie figuur 3.4.1). Bij 80 procent van de algemene ziekenhuizen ligt het rendement op het geïnvesteerde vermogen tussen de 1,7 en 5,5 procent. Bij 80 procent van de instellingen binnen de care-sector ligt dit tussen de -4,6 en 35,9 procent. Ook hier is de spreiding het grootst bij thuiszorginstellingen, waar het rendement op geïnvesteerd vermogen ligt tussen de -13,9 en 55,2 procent.

3.5 Solvabiliteit

Het kengetal solvabiliteit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan de totale verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal.

3.5.1 Spreiding van de solvabiliteit per sector, 2018

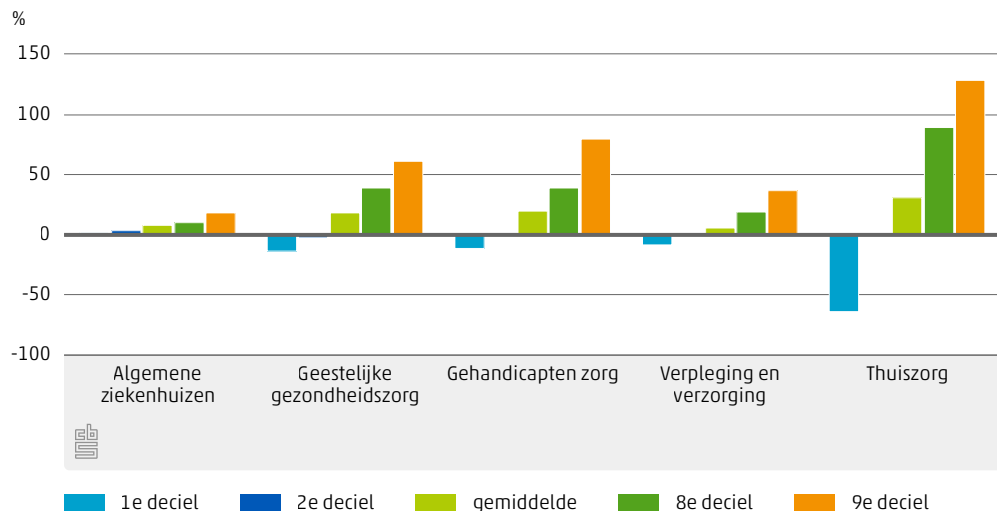
Bron: CBS.

De solvabiliteit van de instellingen in de care-sector is gemiddeld ongeveer anderhalf keer zo hoog als die van de algemene ziekenhuizen. Klaarblijkelijk hebben instellingen in de care-sector meer mogelijkheden om het eigen vermogen op te bouwen om financiële risico's op te vangen. Bij de sector GHZ heeft bijvoorbeeld 10 procent van de instellingen een solvabiliteit van meer dan 78,8 procent. Verder heeft de care-sector een grotere spreiding in de solvabiliteit dan de algemene ziekenhuizen.

3.6 Rentabiliteit

Ten slotte geeft het kengetal rentabiliteit aan hoe groot het resultaat voor belasting is ten opzichte van het eigen vermogen. Zo geeft de rentabiliteit de verhouding aan tussen het inkomen en het vermogen waarmee dit inkomen is verdiend.

3.6.1 Spreiding van de rentabiliteit per sector, 2018

Bron: CBS.

Uit figuur 3.6.1 blijkt dat de spreiding van de rentabiliteit relatief gering is bij de algemene ziekenhuizen en de V&V-instellingen. Grote variatie in de winstgevendheid is wederom zichtbaar bij de thuiszorginstellingen, waarbij 10 procent van de instellingen een winstmarge heeft kleiner dan -63,6 procent en 10 procent groter dan 128,3 procent.

4. Ontwikkelingen 2014-2018

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling van de kengetallen resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), weerstandsvermogen, solvabiliteit, current ratio en omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2014 tot en met 2018 beschreven.

4.1 Populatie

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle (concerns van) zorginstellingen waarvan de benodigde financiële gegevens zijn aangeleverd via DigiMV. In termen van de totale bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de zorginstellingen in deze analyse nagenoeg 100 procent.

4.1.1 Dekking van de benchmark door zorginstellingen (concerns) per sector per jaar, 2014-2018

	Concerns					Aandeel in de totale bedrijfsopbrengsten				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
	aantal					%				
Zorgsector totaal	831	892	844	918	1 005	99,7	100,0	98,3	99,0	98,8
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	103	93	88	85	85	100,0	100,0	99,8	100,0	100,0
Universitair medische centra	8	8	8	8	8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Algemene ziekenhuizen	72	64	61	59	59	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
Categorale ziekenhuizen	23	21	19	18	18	100,0	100,0	95,8	99,8	100,0
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	728	799	756	833	920	99,5	100,0	97,0	98,1	97,8
Geestelijke gezondheidszorg	122	160	102	107	107	100,0	100,0	98,9	99,4	99,4
Gehandicaptenzorg	161	175	172	219	250	99,9	99,9	97,8	98,6	98,7
Verpleging, verzorging en thuiszorg						99,1	100,0	95,9	97,4	96,8
Verpleging en verzorging	301	355	311	338	345					
Thuiszorg	144	109	171	169	218					

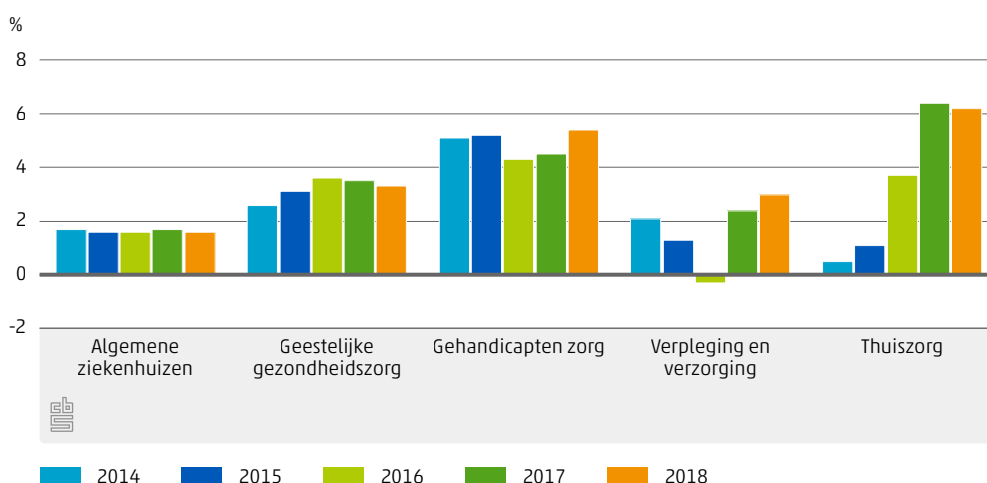
Bron: CBS.

4.2 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)

Het kengetal resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) geeft aan hoe groot het resultaat voor belasting is ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten. Zorginstellingen hebben traditioneel een relatief lage winstmarge.

Tabel 7.2.1 laat zien dat het gemiddelde resultaat van 2,4 procent in 2014 en 2015, daalde naar 2,1 procent in 2016, om in 2017 en 2018 weer te stijgen naar respectievelijk 3,7 procent en 4,2 procent. De waarschijnlijke oorzaak van de dip in 2016 is de stijging in de personeelskosten door structurele cao-loonsverhogingen en een nieuwe cao-regeling over de onregelmatigheidstoelage. Deze regeling is met terugwerkende kracht ingevoerd vanaf 2012, waardoor in 2016 een extra kostenpost is ontstaan. Het resultaat van de care-instellingen kent daarom ook eenzelfde ontwikkeling met 2,5 procent in 2014 en 2015, een daling naar 2,2 procent in 2016, en stijgingen in 2017 en 2018 naar respectievelijk 3,9 procent en 4,4 procent. De sector GGZ laat vanaf 2016 echter een dalende trend zien. Bij de cure-instellingen blijft het gemiddelde resultaat in de jaren 2014 t/m 2018 redelijk gelijk rond de 1,8 procent.

4.2.1 Ontwikkeling van het gemiddelde resultaat (EBT) per sector, 2014-2018

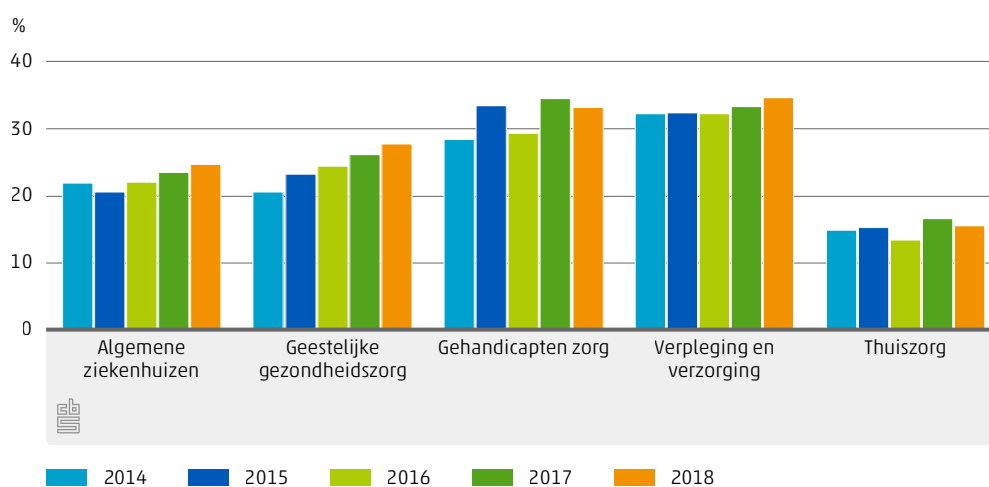
Bron: CBS.

Het gemiddelde resultaat van de cure-instellingen is in 2018 redelijk gelijk gebleven ten opzichte van 2017. Daarentegen is het gemiddelde resultaat van de care-instellingen gestegen ten opzichte van 2017. Alleen bij de GGZ-instellingen is hier een daling zichtbaar. De thuiszorginstellingen vormen in 2018 wederom de sector met het hoogste gemiddelde resultaat. In 2014 en 2015 was het gemiddelde resultaat van de thuiszorginstellingen het laagste binnen de zorgsectoren. In 2016 was het gemiddelde resultaat gaan stijgen en daarmee hoger geworden dan het gemiddelde resultaat van de sectoren V&V, GGZ en de algemene ziekenhuizen. In 2017 hadden de thuiszorginstellingen tevens het hoogste gemiddelde resultaat van de zorgsectoren.

4.3 Weerstandsvermogen

In dit rapport onderscheiden we twee benaderingen voor solvabiliteit. In de zorg wordt de solvabiliteit veelal berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Deze maat, aangeduid met weerstandsvermogen, geeft aan of in geval van faillissement er voldoende eigen vermogen is om de leningen te kunnen aflossen. Het Waarborgfonds voor de zorg (WfZ) acht voor de zorginstellingen een weerstandsvermogen van minimaal 15 procent wenselijk. Minimaal 20 procent van de instellingen voldoet echter niet aan de vermogens-eisen van het WfZ (zie ook tabel 7.2.3 en 7.2.4).

4.3.1 Ontwikkeling van het gemiddelde weerstandsvermogen per sector, 2014-2018

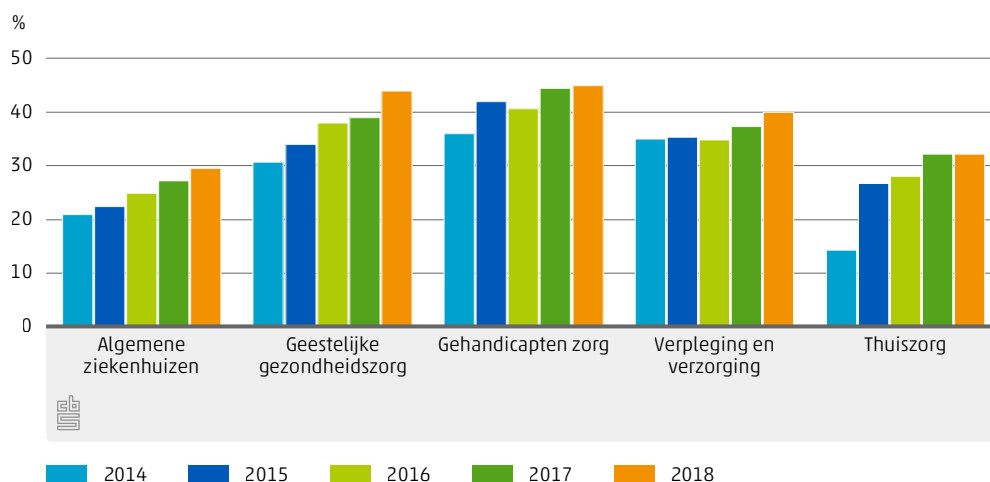
Bron: CBS.

Het gemiddelde weerstandsvermogen van de zorginstellingen is van 2017 op 2018 afgenomen van 29,0 procent naar 28,7 procent. Deze daling is voornamelijk terug te vinden bij de care-instellingen. Hier daalt het gemiddelde weerstandsvermogen van de sectoren GHZ en thuiszorg van respectievelijk 34,5 procent naar 33,2 procent en van 16,6 procent naar 15,6 procent. Het gemiddelde weerstandsvermogen van de sector GGZ stijgt naar 27,8 procent en van de sector V&V naar 34,7 procent. Bij de cure-instellingen groeide het gemiddelde weerstandsvermogen van 22,6 procent in 2014 naar 25,3 procent in 2017 en 25,9 procent in 2018. Binnen de cure-sector scoren de categorale ziekenhuizen in 2018 gemiddeld 27,5 procent, de UMC's 31,2 procent, en de algemene ziekenhuizen 24,7 procent.

4.4 Solvabiliteit

De tweede manier om solvabiliteit te berekenen is door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar totale verplichtingen te voldoen. Dit is de definitie die het meest gangbaar is in de bedrijfseconomie en daarom aangeduid wordt met solvabiliteit.

4.4.1 Ontwikkeling van de gemiddelde solvabiliteit per sector, 2014-2018

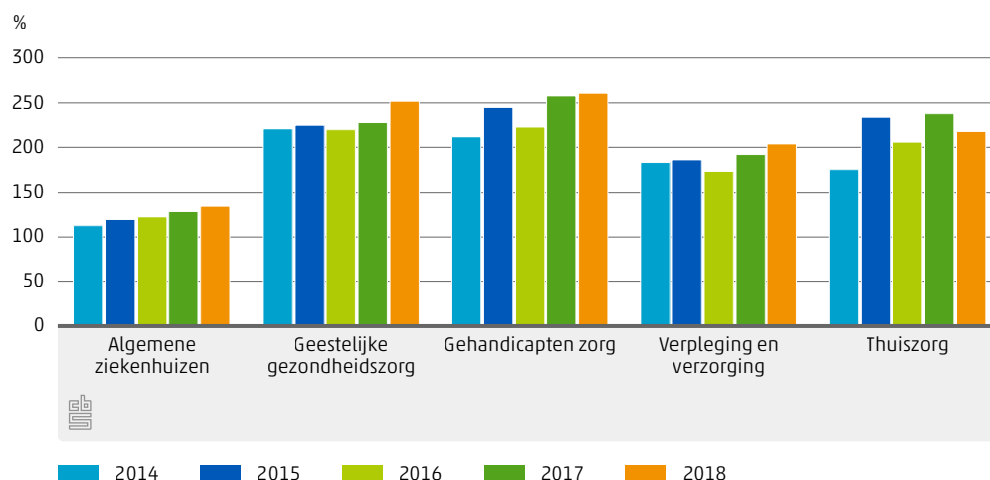
Bron: CBS.

De ontwikkeling van de solvabiliteit volgens deze methode komt over het algemeen overeen met de uitkomsten van het weerstandsvermogen. We zien in 2018 ten opzichte van 2017 een groei in alle sectoren, waarbij de cure-sector lager scoort dan de care-sector. Binnen de care-sector liggen de gemiddelde waarden in 2018 tussen de 32,2 en 45,0 procent, waar de cure-sector gemiddeld meer dan 10 procentpunten lager scoort (zie ook tabel 7.2.5 en 7.2.6).

4.5 Current ratio

Het kengetal current ratio is een maat voor de liquiditeit van een onderneming. De current ratio wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om

4.5.1 Ontwikkeling van de gemiddelde current ratio per sector, 2014-2018

Bron: CBS.

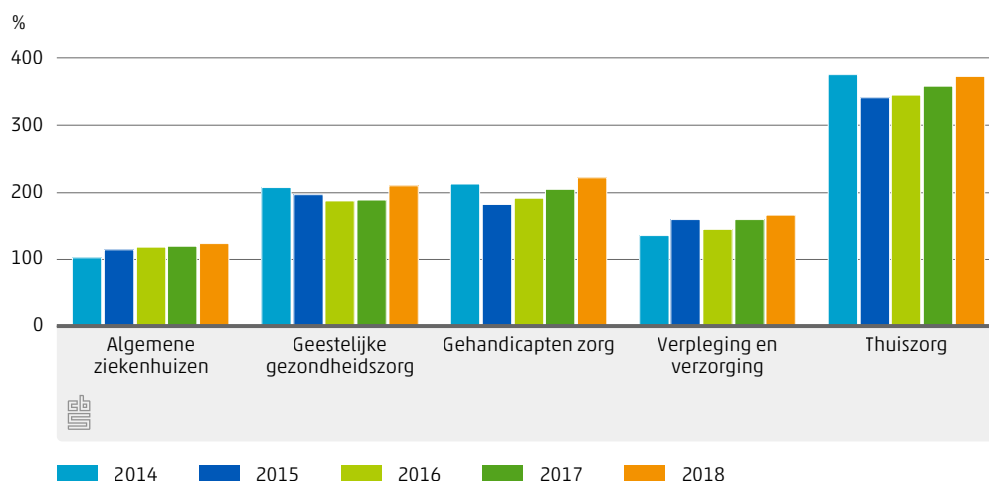
aan haar directe verplichtingen te voldoen. Een waarde boven de 100 betekent dat een onderneming de kortlopende verplichtingen kan betalen.

Alle sectoren hebben een gemiddelde current ratio van ruim boven de 100 procent, bij de care-sector is de gemiddelde current ratio zelfs hoger dan 200 procent. De gemiddelde ratio is sinds 2014 toegenomen van 185,7 procent naar 221,6 procent in 2018. De GHZ-instellingen hebben in 2018 gemiddeld de hoogste current ratio, namelijk 261,4 procent. De algemene ziekenhuizen hebben gemiddeld de laagste ratio, namelijk 134,2 procent in 2018 (zie ook tabel 7.2.7 en 7.2.8).

4.6 Omloopsnelheid kapitaal

Het kengetal omloopsnelheid kapitaal is een maat voor de kapitaalsintensiteit. De omloopsnelheid kapitaal wordt berekend door de bedrijfsopbrengsten te delen door de totale activa. Dit geeft de verhouding tussen de omzet en het geïnvesteerd vermogen in een jaar weer. Hoe hoger de omloopsnelheid kapitaal hoe lager de kapitaalsintensiteit.

4.6.1 Ontwikkeling van de gemiddelde omloopsnelheid kapitaal per sector, 2014-2018

Bron: CBS.

De gemiddelde omloopsnelheid kapitaal is tussen 2014 en 2018 toegenomen van 198,5 procent naar 225,7 procent. De gemiddelde omloopsnelheid kapitaal groeit van 2014 naar 2018 zowel in de cure als in de care-sector. De verschillende sectoren hebben echter een sterk verschillende omloopsnelheid kapitaal. De cure-sector heeft een lagere omloopsnelheid dan de care-sector (119,7 procent versus 235,5 procent), omdat de cure-sector relatief veel vastgoed en apparatuur gebruikt en daardoor een hoge kapitaalsintensiteit heeft. De UMC's hebben daarom ook gemiddeld de laagste omloopsnelheid kapitaal, namelijk 108,4 procent in 2018. De thuiszorginstellingen hebben in 2018 gemiddeld de hoogste omloopsnelheid kapitaal, namelijk 373,3 procent. Dit komt doordat thuiszorginstellingen een lager aandeel vastgoed hebben dan andere instellingen (zie ook tabel 7.2.9 en 7.2.10).

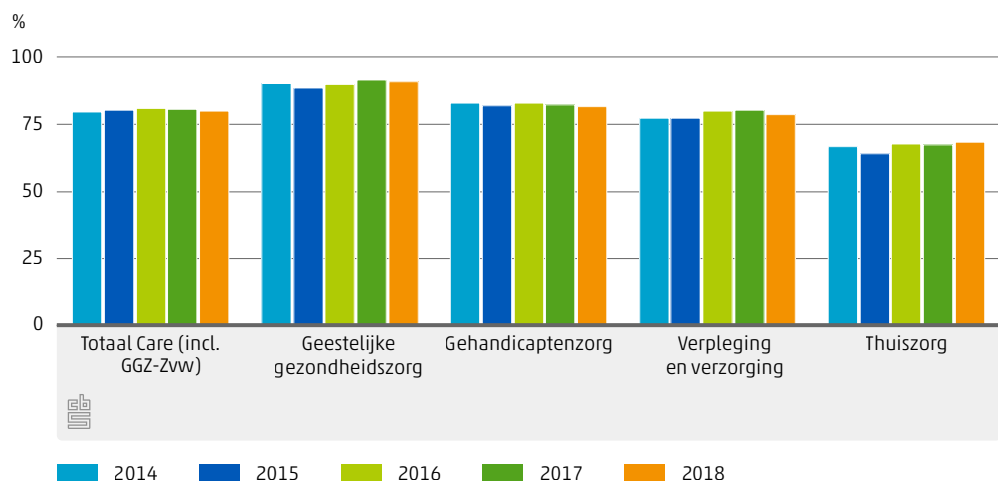
5. Bedrijfskosten en personeelsomvang van care-instellingen

In dit hoofdstuk worden de kosten van care-instellingen over de periode 2014–2018 gerelateerd aan de personeelsformatie. In tabel 7.3.5 staat een compleet beeld met kernvariabelen uit de care-sector

5.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar

In tabel 7.3.1 is de verdeling gegeven van de totale bedrijfskosten per arbeidsjaar per verslagjaar in decielen. Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie naar het prijspeil van 2018. In de opvolgende tabellen zijn de bedrijfskosten nader gespecificeerd. In tabel 7.3.2 zijn de arbeidskosten per arbeidsjaar weergegeven, in tabel 7.3.3 de overige bedrijfskosten en in tabel 7.3.4 de onderhouds- en energiekosten. Figuur 5.1.1 laat zien dat de hoogste mediane bedrijfskosten per arbeidsjaar, op prijspeil 2018, zichtbaar zijn bij de geestelijke gezondheidszorg en de laagste waarden bij de thuiszorginstellingen.

5.1.1 Ontwikkeling van de mediane bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector, 2014-2018

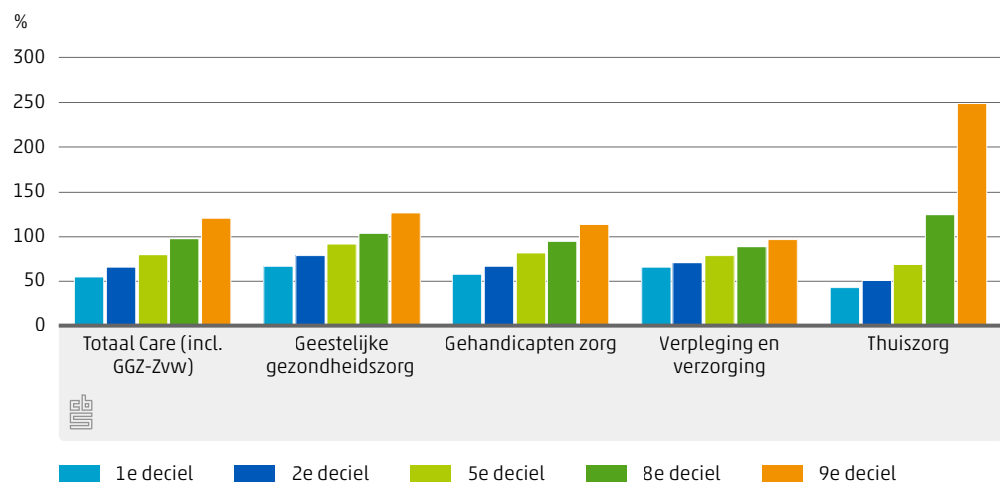

Bron: CBS.

De spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar binnen de sectoren is het grootst bij thuiszorginstellingen. Bij de thuiszorginstellingen heeft 10 procent minder dan 42 654 euro bedrijfskosten per arbeidsjaar in 2018. Aan de andere kant heeft ook 10 procent van de thuiszorginstellingen meer dan 248 883 euro bedrijfskosten per arbeidsjaar. Enkele thuiszorginstellingen hebben relatief weinig personeel in loondienst en relatief veel ingehuurd personeel. Hierdoor zijn de (overige) bedrijfskosten per arbeidsjaar voor deze instellingen erg hoog. Voor V&V-instellingen is de spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar het kleinst, daar heeft 80 procent van de instellingen tussen de 65 452 euro en 96 390 euro bedrijfskosten per arbeidsjaar in 2018.

5.1.2 Spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector, 2018

Bron: CBS.

6. Conclusie

Benchmarkgegevens zijn nuttig bij het beoordelen van de financiële prestaties van individuele zorginstellingen. Naast de gemiddelde waarden per sector wordt ook de spreiding weergegeven. Dit maakt het tevens mogelijk om de zorgsectoren met elkaar te vergelijken.

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering is bij cure-instellingen iets lager dan bij care-instellingen. Bovendien is bij de ziekenhuizen het verschil in winstpercentage tussen de afzonderlijke instellingen veel kleiner. Opvallend is de grote spreiding in de thuiszorg.

De resultaten uit de bedrijfsvoering van de thuiszorginstellingen wijken vaker af van instellingen uit de andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd, zijn de afschrijvingen op vaste activa en kosten ten behoeve van overnachtende patiënten, zoals hotelmatige kosten, veel lager dan in sectoren waar intramurale zorg wordt geleverd.

Voor de kengetallen resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), weerstandsvermogen, solvabiliteit en current ratio is de ontwikkeling in de afgelopen vijf verslagjaren weergegeven. Het gemiddelde resultaat gewone bedrijfsvoering van zorginstellingen stijgt van 2,4 procent in 2014 naar 4,2 procent in 2018. Deze ontwikkeling wordt voornamelijk door de care-sector bepaald.

We onderscheiden twee benaderingen van de solvabiliteit van instellingen. Weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Bij solvabiliteit wordt het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. Voor cure-instellingen leveren beide berekeningswijzen nagenoeg hetzelfde resultaat op. Er is weinig verschil tussen het eigen vermogen in relatie tot de bedrijfsopbrengsten en het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. Het weerstandsvermogen en de gemiddelde solvabiliteit nemen bij vrijwel alle sectoren toe, zowel in het afgelopen jaar als in de afgelopen 5 jaar. Het Waarborgfonds voor de zorg acht voor de zorginstellingen een weerstandsvermogen van minimaal 15 procent wenselijk. De analyse laat zien dat minimaal 20 procent van alle zorginstellingen deze norm in 2018 niet haalt.

Alle sectoren hebben een current ratio van ruim boven de 100 procent, waarmee zij in staat zijn om de kortlopende verplichtingen te betalen. De instellingen in de care-sector hebben gemiddeld een hogere current ratio dan de instellingen in de cure-sector. Dit geldt ook voor de omloopsnelheid kapitaal.

De ontwikkelingen van de bedrijfskosten per arbeidsjaar in care-instellingen laten weinig grote verschuivingen zien. In de mediane bedrijfskosten per arbeidsjaar zijn geen duidelijke ontwikkelingen zichtbaar. De spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar binnen de care-sector is wederom het grootst bij thuiszorginstellingen.

7. Tabellenbijlage

7.1 Tabellen bij hoofdstuk 3

7.1.1 Grenswaarden resultaten voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2018*

	Totaal zorg	Totaal Cure	waarvan:		
			Universitair medische centra	Algemene ziekenhuizen	Categoriale ziekenhuizen
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	4,2	1,6	1,6	1,6	1,5
1e deciel	-2,4	-0,3	x	0,4	x
2e deciel	0,1	0,7	x	0,8	x
8e deciel	8,6	2,9	x	2,8	x
9e deciel	14,3	3,6	x	3,5	x
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-0,8	-1,2	-1,1	-1,2	-1,1
1e deciel	-2,2	-2,1	x	-2,2	x
2e deciel	-1,5	-1,7	x	-1,7	x
8e deciel	0,0	-0,6	x	-0,7	x
9e deciel	0,0	-0,4	x	-0,4	x
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	5,0	2,8	2,7	2,9	2,6
1e deciel	-1,7	1,1	x	1,3	x
2e deciel	0,5	1,7	x	1,9	x
8e deciel	9,1	4,0	x	4,0	x
9e deciel	15,0	4,7	x	4,4	x
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	8,4	8,7	8,1	8,8	8,6
1e deciel	-0,2	6,5	x	7,0	x
2e deciel	2,5	7,2	x	7,5	x
8e deciel	13,2	10,2	x	10,3	x
9e deciel	18,7	11,2	x	11,2	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.1.2 Grenswaarden resultaten voor de Care-sector, 2018*

	Totaal Care	waarvan:			
		Geestelijke gezondheidszorg	Gehandicapten- zorg	Verpleging en verzorging	Thuiszorg
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	4,4	3,3	5,4	3,0	6,2
1e deciel	-2,6	-3,0	-2,0	-2,3	-3,6
2e deciel	0,0	-0,7	-0,1	0,3	-0,5
8e deciel	9,2	9,2	10,8	5,9	13,6
9e deciel	15,2	13,4	18,4	8,9	20,6
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-0,7	-0,7	-0,6	-1,3	0,0
1e deciel	-2,2	-1,9	-1,7	-3,1	-0,4
2e deciel	-1,4	-1,2	-1,2	-2,2	-0,2
8e deciel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9e deciel	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	5,2	4,0	6,0	4,3	6,2
1e deciel	-2,1	-2,8	-1,6	-1,2	-3,5
2e deciel	0,3	-0,3	0,3	1,1	-0,5
8e deciel	9,7	9,3	11,6	7,4	13,6
9e deciel	15,6	14,4	20,4	10,4	20,3
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	8,4	6,5	9,6	8,6	7,5
1e deciel	-0,3	-1,4	0,2	1,7	-2,3
2e deciel	2,2	1,4	2,7	3,7	-0,1
8e deciel	13,7	11,2	16,0	13,2	14,9
9e deciel	19,2	15,4	23,1	16,5	21,0

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.1.3 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2018*

	Totaal zorg	Totaal Cure	waarvan:		
			Universitair medische centra	Algemene ziekenhuizen	Categoriele ziekenhuizen
	%				
Rendement op geïnvesteerd vermogen					
gemiddelde	10,3	3,4	2,8	3,5	3,3
1e deciel	-4,2	1,4	x	1,7	x
2e deciel	0,9	2,0	x	2,7	x
8e deciel	17,8	4,8	x	4,9	x
9e deciel	34,0	5,5	x	5,5	x
Operationele marge					
gemiddelde	5,1	3,0	2,6	3,0	3,1
1e deciel	-1,7	1,2	x	1,4	x
2e deciel	0,5	1,8	x	2,0	x
8e deciel	9,3	4,0	x	4,1	x
9e deciel	15,1	4,9	x	4,9	x
	%				
Operationele kosten					
gemiddelde	91,5	91,1	92,0	91,1	90,9
1e deciel	81,2	88,7	x	88,7	x
2e deciel	86,7	89,6	x	89,5	x
8e deciel	97,5	92,7	x	92,4	x
9e deciel	100,1	93,5	x	93,0	x
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	60,5	51,4	56,0	46,9	64,1
1e deciel	41,3	41,4	x	41,2	x
2e deciel	49,6	43,7	x	43,0	x
8e deciel	70,9	58,1	x	50,4	x
9e deciel	77,9	69,7	x	53,6	x
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	8,3	11,0	3,5	13,9	4,8
1e deciel	0,0	2,7	x	8,2	x
2e deciel	0,7	3,4	x	11,7	x
8e deciel	10,4	15,8	x	16,3	x
9e deciel	18,6	17,7	x	18,0	x
Overige kosten					
gemiddelde	22,7	28,7	32,5	30,3	22,0
1e deciel	9,8	17,3	x	27,0	x
2e deciel	15,2	26,2	x	27,6	x
8e deciel	29,2	32,8	x	32,4	x
9e deciel	34,1	34,5	x	33,8	x
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	3,3	2,5	1,9	2,6	2,4
1e deciel	0,0	1,5	x	1,8	x
2e deciel	0,0	1,9	x	1,9	x
8e deciel	5,9	3,1	x	3,2	x
9e deciel	6,8	3,5	x	3,5	x
Algemene kosten					
gemiddelde	8,4	5,9	6,5	5,4	7,5
1e deciel	4,1	4,1	x	4,0	x
2e deciel	4,9	4,6	x	4,3	x
8e deciel	10,5	6,9	x	6,0	x
9e deciel	14,6	8,1	x	6,8	x

7.1.3 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2018* (slot)

	Totaal zorg	Totaal Cure	waarvan:		
			Universitair medische centra	Algemene ziekenhuizen	Categoriale ziekenhuizen
	%				
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	4,2	17,5	20,7	19,8	8,7
1e deciel	0,0	2,8	x	15,9	x
2e deciel	0,0	14,7	x	17,8	x
8e deciel	4,3	22,2	x	22,0	x
9e deciel	12,7	24,6	x	24,5	x
Onderhouds- en energiekosten					
gemiddelde	2,5	1,9	1,9	1,8	2,1
1e deciel	0,0	1,3	x	1,3	x
2e deciel	0,0	1,4	x	1,3	x
8e deciel	3,9	2,3	x	2,1	x
9e deciel	4,7	2,6	x	2,4	x
	%				
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	4,3	1,0	1,5	0,8	1,3
1e deciel	0,0	0,2	x	0,2	x
2e deciel	0,5	0,3	x	0,3	x
8e deciel	7,3	1,3	x	0,9	x
9e deciel	10,0	1,8	x	1,3	x
Afschrijving					
gemiddelde	3,4	5,9	5,4	5,9	6,0
1e deciel	0,2	4,1	x	4,1	x
2e deciel	0,7	4,8	x	4,8	x
8e deciel	5,7	6,8	x	7,0	x
9e deciel	6,8	7,3	x	7,4	x
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	225,7	119,7	108,4	123,1	113,4
1e deciel	78,2	89,9	x	98,8	x
2e deciel	100,8	101,6	x	103,8	x
8e deciel	335,5	135,0	x	137,3	x
9e deciel	435,9	150,9	x	149,9	x
Vaste activa					
gemiddelde	39,0	55,8	55,9	55,6	56,4
1e deciel	1,5	35,5	x	36,5	x
2e deciel	3,8	44,8	x	45,1	x
8e deciel	66,7	65,8	x	66,0	x
9e deciel	90,2	75,9	x	71,9	x
Vlottende activa					
gemiddelde	30,6	31,8	38,4	29,0	38,2
1e deciel	12,6	20,5	x	19,7	x
2e deciel	16,7	23,4	x	22,0	x
8e deciel	40,5	39,0	x	34,4	x
9e deciel	51,2	46,4	x	39,5	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.1.4 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2018*

	Totaal Care	waarvan:			
		Geestelijke gezondheidszorg	Gehandicapten- zorg	Verpleging en verzorging	Thuiszorg
	%				
Rendement op geïnvesteerd vermogen					
gemiddelde	10,9	8,4	12,5	5,3	19,2
1e deciel	-4,6	-3,7	-4,3	-1,5	-13,9
2e deciel	0,6	-0,8	0,8	1,5	-1,6
8e deciel	20,4	19,3	21,4	9,0	36,6
9e deciel	35,9	33,0	40,8	14,7	55,2
Operationele marge					
gemiddelde	5,3	4,2	6,1	4,4	6,3
1e deciel	-1,9	-2,5	-1,7	-0,9	-3,5
2e deciel	0,3	-0,3	0,3	1,1	-0,5
8e deciel	9,9	9,3	11,6	7,6	13,6
9e deciel	15,7	14,4	20,4	11,1	20,6
Operationele kosten					
gemiddelde	91,5	93,3	90,4	91,2	92,4
1e deciel	80,8	84,6	76,9	83,0	78,4
2e deciel	86,3	88,7	84,0	86,7	85,1
8e deciel	97,8	98,6	97,3	96,2	100,1
9e deciel	100,3	101,3	99,6	98,1	102,3
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	61,4	63,3	59,0	63,1	60,5
1e deciel	41,3	47,3	40,7	54,4	24,5
2e deciel	52,7	56,2	49,1	58,0	35,9
8e deciel	71,2	71,9	68,6	68,9	83,4
9e deciel	78,3	76,1	71,3	71,5	88,9
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	8,0	5,7	4,7	5,4	17,0
1e deciel	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
2e deciel	0,3	0,6	0,0	2,1	0,0
8e deciel	8,7	7,8	6,7	7,5	33,3
9e deciel	18,9	11,6	9,5	9,8	54,1
Overige kosten					
gemiddelde	22,1	24,2	26,7	22,7	14,9
1e deciel	9,2	15,1	16,5	16,6	4,5
2e deciel	14,8	17,3	19,0	18,2	6,4
8e deciel	28,0	29,0	32,6	26,5	20,7
9e deciel	34,1	34,9	40,3	30,8	26,9
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	3,4	2,3	3,4	5,4	0,7
1e deciel	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0
2e deciel	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0
8e deciel	6,0	4,1	5,8	6,8	0,4
9e deciel	6,9	4,7	6,7	7,4	2,6
Algemene kosten					
gemiddelde	8,6	10,2	10,2	6,6	9,4
1e deciel	4,1	5,4	4,5	4,2	2,9
2e deciel	4,9	6,2	5,6	4,7	4,4
8e deciel	10,9	11,7	13,1	7,8	13,1
9e deciel	15,2	18,4	19,8	9,3	16,9

7.1.4 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2018* (slot)

	Totaal Care	waarvan:			
		Geestelijke gezondheidszorg	Gehandicapten- zorg	Verpleging en verzorging	Thuiszorg
	%				
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	2,9	3,7	5,1	2,3	1,2
1e deciel	0,0	0,2	0,0	0,4	0,0
2e deciel	0,0	1,1	0,4	1,0	0,0
8e deciel	3,5	4,8	5,7	3,1	0,7
9e deciel	5,2	7,8	10,4	3,6	2,7
Onderhouds- en energiekosten					
gemiddelde	2,5	2,4	2,7	3,5	0,8
1e deciel	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0
2e deciel	0,0	0,1	0,0	2,4	0,0
8e deciel	4,0	3,2	4,0	4,5	1,0
9e deciel	4,8	4,1	5,0	5,3	2,9
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	4,7	5,6	5,3	5,0	2,9
1e deciel	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0
2e deciel	0,7	1,7	0,9	0,8	0,2
8e deciel	7,6	8,6	8,3	8,3	3,5
9e deciel	10,5	10,1	12,1	11,9	6,2
Afschrijving					
gemiddelde	3,2	2,5	3,5	4,3	1,3
1e deciel	0,2	0,4	0,5	1,0	0,0
2e deciel	0,6	0,8	1,0	1,8	0,1
8e deciel	5,4	4,0	5,4	6,4	1,5
9e deciel	6,6	5,1	6,6	7,5	2,4
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	235,5	209,9	221,3	166,7	373,3
1e deciel	77,3	96,4	74,3	68,6	170,3
2e deciel	100,8	123,4	99,7	82,9	223,3
8e deciel	354,4	292,5	339,2	223,7	479,6
9e deciel	448,7	372,4	433,8	306,3	613,9
Vaste activa					
gemiddelde	37,4	27,2	39,8	57,9	7,2
1e deciel	1,4	2,4	2,6	5,5	0,3
2e deciel	3,4	4,3	5,4	14,0	0,8
8e deciel	66,8	44,0	67,4	87,7	11,2
9e deciel	94,4	55,4	92,8	116,1	18,6
Vlottende activa					
gemiddelde	30,5	36,2	30,9	29,8	28,5
1e deciel	12,2	16,9	12,9	11,4	10,6
2e deciel	16,3	22,6	15,9	15,5	15,4
8e deciel	40,6	44,9	41,2	39,9	38,1
9e deciel	51,7	56,8	50,8	53,6	47,7

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.1.5 Grenswaarden ratio's voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2018*

	Totaal zorg	Totaal Cure	waarvan:		
			Universitair medische centra	Algemene ziekenhuizen	Categoriale ziekenhuizen
	%				
Weerstandsvermogen					
gemiddelde	28,7	25,9	31,2	24,7	27,5
1e deciel	3,7	15,6	x	14,3	x
2e deciel	9,9	20,5	x	19,5	x
8e deciel	40,4	32,2	x	31,1	x
9e deciel	58,9	35,3	x	34,3	x
Solvabiliteit					
gemiddelde	39,2	30,2	33,5	29,6	30,6
1e deciel	12,2	19,1	x	15,8	x
2e deciel	22,5	21,7	x	21,5	x
8e deciel	63,0	37,9	x	37,5	x
9e deciel	74,0	42,9	x	42,6	x
Quickratio					
gemiddelde	216,5	130,7	143,5	120,1	159,9
1e deciel	70,0	77,2	x	76,1	x
2e deciel	92,5	91,4	x	85,6	x
8e deciel	280,5	165,1	x	139,9	x
9e deciel	407,8	205,9	x	175,2	x
Currentratio					
gemiddelde	221,6	144,6	158,1	134,2	172,7
1e deciel	73,4	87,5	x	85,9	x
2e deciel	100,1	102,7	x	100,6	x
8e deciel	286,2	183,9	x	154,4	x
9e deciel	409,5	221,6	x	209,7	x
Rentabiliteit					
gemiddelde	16,1	6,4	5,5	7,7	2,2
1e deciel	-11,3	0,0	x	2,0	x
2e deciel	0,7	3,0	x	3,2	x
8e deciel	40,9	10,6	x	10,1	x
9e deciel	78,4	17,0	x	18,1	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.1.6 Grenswaarden ratio's voor de Care-sector, 2018*

	Totaal Care	waarvan:			
		Geestelijke gezondheidszorg	Gehandicaptenzorg	Verpleging en verzorging	Thuiszorg
		%			
Weerstandsvermogen					
gemiddelde	29,0	27,8	33,2	34,7	15,6
1e deciel	3,3	7,5	6,4	8,7	-3,1
2e deciel	9,2	11,4	12,1	17,4	1,4
8e deciel	41,9	37,4	48,8	48,4	27,0
9e deciel	62,1	50,4	70,0	68,4	39,9
Solvabiliteit					
gemiddelde	40,0	44,0	45,0	40,1	32,2
1e deciel	11,6	19,2	19,2	18,7	-15,1
2e deciel	22,5	22,5	26,0	25,7	7,2
8e deciel	64,5	67,7	70,7	58,0	64,6
9e deciel	74,9	78,1	78,8	68,4	75,4
Quickratio					
gemiddelde	224,4	231,3	258,4	202,7	216,5
1e deciel	68,2	89,5	75,8	64,1	60,8
2e deciel	93,4	96,7	108,6	91,2	80,8
8e deciel	292,0	302,2	358,4	279,5	252,5
9e deciel	425,8	419,7	484,8	385,3	384,4
Currentratio					
gemiddelde	228,7	251,9	261,4	204,2	218,5
1e deciel	72,2	107,4	76,5	65,7	64,5
2e deciel	98,5	119,0	108,7	93,0	85,9
8e deciel	295,3	327,4	360,2	279,5	252,5
9e deciel	428,5	419,7	485,3	385,6	384,6
Rentabiliteit					
gemiddelde	17,0	18,0	19,7	6,0	30,9
1e deciel	-13,5	-13,5	-11,0	-8,1	-63,6
2e deciel	0,5	-2,3	0,5	0,9	-0,3
8e deciel	45,1	39,4	39,3	18,8	89,6
9e deciel	80,5	60,9	79,5	36,7	128,3

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2 Tabellen bij hoofdstuk 4

7.2.1 Grenswaarden resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Zorgsector totaal					
gemiddelde	2,4	2,4	2,1	3,7	4,2
1e deciel	-3,7	-4,1	-5,0	-2,8	-2,4
2e deciel	0,1	-0,7	-1,7	0,1	0,1
8e deciel	5,8	6,1	5,5	6,9	8,6
9e deciel	9,2	10,8	10,5	13,2	14,3
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)					
gemiddelde	1,7	1,9	1,8	1,8	1,6
1e deciel	-0,9	-1,5	-0,7	-1,0	-0,3
2e deciel	0,2	0,4	0,4	0,4	0,7
8e deciel	3,4	3,0	2,9	3,6	2,9
9e deciel	4,2	4,4	4,1	4,5	3,6
Universitair medische centra					
gemiddelde	2,4	2,6	2,4	2,7	1,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	1,7	1,6	1,6	1,7	1,6
1e deciel	-0,9	0,1	0,1	-0,9	0,4
2e deciel	0,5	0,6	0,4	0,4	0,8
8e deciel	3,3	2,8	2,6	3,1	2,8
9e deciel	3,7	3,4	4,0	4,3	3,5
Categorale ziekenhuizen					
gemiddelde	1,4	2,7	2,0	1,9	1,5
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.2 Grenswaarden resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	2,5	2,5	2,2	3,9	4,4
1e deciel	-3,9	-4,3	-5,2	-3,2	-2,6
2e deciel	0,0	-0,9	-2,0	0,1	0,0
8e deciel	6,1	6,8	6,2	7,7	9,2
9e deciel	10,0	11,4	11,9	14,2	15,2
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	2,6	3,1	3,6	3,5	3,3
1e deciel	-5,3	-6,0	-4,2	-2,2	-3,0
2e deciel	-1,6	-0,1	-0,6	-0,3	-0,7
8e deciel	7,0	9,8	7,4	10,1	9,2
9e deciel	10,5	16,0	13,2	14,1	13,4
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	5,1	5,2	4,3	4,5	5,4
1e deciel	0,3	-0,8	-1,3	-1,4	-2,0
2e deciel	1,1	0,9	0,2	0,4	-0,1
8e deciel	7,9	8,3	7,6	8,4	10,8
9e deciel	13,3	14,9	15,7	15,9	18,4
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	2,1	1,3	-0,3	2,4	3,0
1e deciel	-2,5	-4,9	-5,9	-3,5	-2,3
2e deciel	0,1	-1,5	-3,0	0,1	0,3
8e deciel	5,2	4,3	2,6	4,8	5,9
9e deciel	6,9	7,0	4,3	7,9	8,9
Thuiszorg					
gemiddelde	0,5	1,1	3,7	6,4	6,2
1e deciel	-9,0	-8,8	-9,8	-4,6	-3,6
2e deciel	-4,4	-4,2	-1,9	-0,4	-0,5
8e deciel	7,6	7,4	12,1	13,8	13,6
9e deciel	14,2	13,3	18,3	22,9	20,6

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.3 Grenswaarden weerstandsvermogen voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Zorgsector totaal					
gemiddelde	25,6	27,8	26,1	29,0	28,7
1e deciel	3,5	3,7	3,6	4,8	3,7
2e deciel	10,8	10,2	10,3	11,0	9,9
8e deciel	36,6	40,6	38,2	40,8	40,4
9e deciel	53,8	59,9	53,6	59,7	58,9
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)					
gemiddelde	22,6	22,4	24,1	25,3	25,9
1e deciel	12,7	14,4	14,6	15,1	15,6
2e deciel	17,9	17,5	19,3	19,9	20,5
8e deciel	28,2	28,3	30,0	31,4	32,2
9e deciel	31,2	30,8	32,3	34,6	35,3
Universitair medische centra					
gemiddelde	24,0	25,6	26,7	28,5	31,2
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	21,9	20,6	22,0	23,5	24,7
1e deciel	11,1	11,5	12,5	13,1	14,3
2e deciel	17,6	16,3	17,3	18,2	19,5
8e deciel	26,9	25,9	27,6	29,6	31,1
9e deciel	31,0	28,6	31,1	34,0	34,3
Categorale ziekenhuizen					
gemiddelde	24,4	26,6	29,9	29,5	27,5
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.4 Grenswaarden weerstandsvermogen voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	26,0	28,5	26,3	29,4	29,0
1e deciel	2,6	3,0	3,1	4,2	3,3
2e deciel	10,4	9,2	9,3	9,8	9,2
8e deciel	39,2	43,0	40,1	42,7	41,9
9e deciel	55,5	62,2	56,3	62,5	62,1
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	20,6	23,2	24,5	26,2	27,8
1e deciel	2,0	0,9	4,0	5,1	7,5
2e deciel	7,8	6,8	10,7	11,7	11,4
8e deciel	31,2	37,2	35,8	35,0	37,4
9e deciel	39,2	50,7	46,5	45,6	50,4
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	28,5	33,5	29,4	34,5	33,2
1e deciel	5,2	8,4	8,1	7,5	6,4
2e deciel	13,1	16,2	13,7	13,9	12,1
8e deciel	38,4	47,8	41,6	51,6	48,8
9e deciel	58,4	68,1	64,1	68,6	70,0
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	32,3	32,4	32,3	33,4	34,7
1e deciel	11,9	7,5	9,6	8,2	8,7
2e deciel	19,6	15,5	16,7	17,2	17,4
8e deciel	45,9	46,3	46,7	47,7	48,4
9e deciel	57,3	63,3	63,7	68,1	68,4
Thuiszorg					
gemiddelde	14,9	15,3	13,4	16,6	15,6
1e deciel	-5,9	-3,6	-2,8	-0,9	-3,1
2e deciel	1,2	1,8	1,8	2,3	1,4
8e deciel	25,2	23,8	24,4	28,5	27,0
9e deciel	39,5	42,3	36,9	39,8	39,9

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.5 Grenswaarden solvabiliteit voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Zorgsector totaal					
gemiddelde	29,4	34,2	34,2	37,4	39,2
1e deciel	9,6	8,8	9,8	11,9	12,2
2e deciel	17,7	18,6	19,1	21,4	22,5
8e deciel	52,3	55,2	54,9	59,6	63,0
9e deciel	66,5	69,7	67,9	72,5	74,0
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)					
gemiddelde	22,2	23,7	26,1	27,9	30,2
1e deciel	12,8	13,5	14,5	16,6	19,1
2e deciel	16,1	17,0	18,6	20,6	21,7
8e deciel	29,2	30,9	34,0	35,7	37,9
9e deciel	33,5	34,3	36,9	38,2	42,9
Universitair medische centra					
gemiddelde	24,4	26,2	27,8	30,4	33,5
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	20,9	22,4	25,0	27,3	29,6
1e deciel	12,7	11,1	13,2	14,4	15,8
2e deciel	15,1	16,6	18,3	19,5	21,5
8e deciel	27,5	30,5	32,5	35,6	37,5
9e deciel	30,8	33,1	36,1	38,4	42,6
Categorale ziekenhuizen					
gemiddelde	25,5	27,0	28,6	28,8	30,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.6 Grenswaarden solvabiliteit voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	30,4	35,4	35,1	38,4	40,0
1e deciel	9,3	8,3	9,4	11,4	11,6
2e deciel	18,2	19,2	19,2	21,8	22,5
8e deciel	54,6	58,2	57,5	62,0	64,5
9e deciel	68,8	71,5	69,5	73,6	74,9
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	30,8	34,1	38,1	39,0	44,0
1e deciel	3,0	2,9	10,0	10,8	19,2
2e deciel	14,9	14,7	18,3	20,7	22,5
8e deciel	54,7	63,1	62,5	64,3	67,7
9e deciel	68,7	73,0	72,4	73,4	78,1
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	36,0	42,1	40,7	44,6	45,0
1e deciel	16,4	17,0	19,6	18,2	19,2
2e deciel	22,9	24,7	24,5	27,5	26,0
8e deciel	60,9	66,7	64,8	69,9	70,7
9e deciel	76,0	78,6	74,3	79,2	78,8
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	35,0	35,4	34,9	37,3	40,1
1e deciel	15,0	14,0	14,2	15,8	18,7
2e deciel	20,2	20,6	20,8	22,5	25,7
8e deciel	51,5	53,7	51,1	54,5	58,0
9e deciel	63,6	66,2	62,9	67,9	68,4
Thuiszorg					
gemiddelde	14,3	26,7	28,1	32,2	32,2
1e deciel	-35,3	-9,2	-11,4	-2,4	-15,1
2e deciel	6,9	6,4	7,7	10,9	7,2
8e deciel	54,4	52,8	58,1	60,2	64,6
9e deciel	68,6	66,8	70,2	76,7	75,4

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.7 Grenswaarden current ratio voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Zorgsector totaal					
gemiddelde	185,7	205,2	191,6	215,3	221,6
1e deciel	58,8	66,9	70,2	74,4	73,4
2e deciel	86,9	92,8	95,4	97,7	100,1
8e deciel	240,2	262,0	241,1	265,1	286,2
9e deciel	348,0	386,8	355,1	402,9	409,5
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)					
gemiddelde	124,0	130,5	131,8	136,3	144,6
1e deciel	74,8	80,2	75,5	77,9	87,5
2e deciel	86,3	95,0	101,2	97,7	102,7
8e deciel	157,2	156,1	161,4	162,5	183,9
9e deciel	174,6	172,7	181,0	207,5	221,6
Universitair medische centra					
gemiddelde	136,8	139,7	146,6	148,7	158,1
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	112,5	119,2	122,8	128,2	134,2
1e deciel	71,1	78,3	75,4	78,2	85,9
2e deciel	81,5	90,2	100,8	94,7	100,6
8e deciel	143,5	150,3	148,2	154,7	154,4
9e deciel	162,0	162,2	168,0	165,5	209,7
Categorale ziekenhuizen					
gemiddelde	155,5	161,5	154,7	157,3	172,7
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.8 Grenswaarden current ratio voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	194,4	213,8	198,6	223,4	228,7
1e deciel	54,7	64,3	67,7	74,0	72,2
2e deciel	87,4	91,8	94,3	97,7	98,5
8e deciel	260,1	280,8	251,9	277,0	295,3
9e deciel	370,4	412,5	362,3	417,9	428,5
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	221,6	225,4	220,6	227,8	251,9
1e deciel	85,4	91,7	95,6	93,8	107,4
2e deciel	101,6	110,4	109,7	108,6	119,0
8e deciel	296,7	299,9	281,7	270,1	327,4
9e deciel	395,2	467,4	399,2	408,4	419,7
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	211,8	245,3	222,9	258,3	261,4
1e deciel	50,4	68,2	68,5	79,5	76,5
2e deciel	80,9	91,6	106,7	101,5	108,7
8e deciel	262,9	315,2	305,4	352,8	360,2
9e deciel	398,1	540,7	408,8	487,8	485,3
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	183,2	186,7	173,8	192,0	204,2
1e deciel	53,9	52,9	61,2	55,3	65,7
2e deciel	87,2	83,8	85,1	88,3	93,0
8e deciel	273,7	279,6	231,0	254,4	279,5
9e deciel	350,5	354,4	342,1	362,9	385,6
Thuiszorg					
gemiddelde	175,3	234,7	206,0	238,2	218,5
1e deciel	46,2	72,5	68,6	80,8	64,5
2e deciel	77,8	102,1	94,1	100,1	85,9
8e deciel	208,6	219,9	236,9	245,7	252,5
9e deciel	313,8	369,7	344,3	386,6	384,6

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.9 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Zorgsector totaal					
gemiddelde	198,5	187,6	196,8	206,2	225,7
1e deciel	71,5	70,9	73,9	73,6	78,2
2e deciel	87,1	88,7	92,8	95,9	100,8
8e deciel	270,0	255,8	280,8	297,6	335,5
9e deciel	395,2	368,6	388,9	419,3	435,9
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)					
gemiddelde	102,7	110,9	114,1	115,5	119,7
1e deciel	74,4	80,8	79,8	83,5	89,9
2e deciel	81,3	91,0	96,6	98,2	101,6
8e deciel	123,2	128,1	131,4	129,2	135,0
9e deciel	139,4	145,7	142,7	144,9	150,9
Universitair medische centra					
gemiddelde	101,3	103,4	105,6	107,6	108,4
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	102,3	113,8	117,9	119,9	123,1
1e deciel	74,4	84,3	93,5	96,1	98,8
2e deciel	82,0	92,9	100,3	99,8	103,8
8e deciel	128,0	129,5	134,1	132,8	137,3
9e deciel	147,0	147,0	150,5	146,1	149,9
Categorale ziekenhuizen					
gemiddelde	104,4	105,2	105,3	104,8	113,4
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.2.10 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	212,1	196,6	206,4	215,5	235,5
1e deciel	70,0	69,9	73,4	73,3	77,3
2e deciel	90,3	88,0	92,1	95,3	100,8
8e deciel	297,0	280,4	301,5	322,3	354,4
9e deciel	431,2	382,0	404,9	425,1	448,7
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	207,2	197,3	186,9	188,4	209,9
1e deciel	90,3	94,3	102,1	100,6	96,4
2e deciel	105,5	106,3	111,0	113,6	123,4
8e deciel	283,1	251,5	242,4	246,8	292,5
9e deciel	353,0	345,0	334,2	325,3	372,4
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	212,5	181,8	191,3	204,2	221,3
1e deciel	85,5	75,7	84,1	72,5	74,3
2e deciel	102,4	96,9	101,7	95,2	99,7
8e deciel	275,7	247,3	280,2	307,8	339,2
9e deciel	384,5	337,4	381,4	413,9	433,8
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	135,7	159,2	144,7	159,7	166,7
1e deciel	58,0	60,9	63,8	66,2	68,6
2e deciel	73,1	76,0	74,0	79,1	82,9
8e deciel	178,2	207,2	187,7	219,8	223,7
9e deciel	227,9	319,9	245,7	292,0	306,3
Thuiszorg					
gemiddelde	375,6	340,9	345,4	358,9	373,3
1e deciel	125,9	138,8	130,6	163,8	170,3
2e deciel	175,8	178,3	187,3	206,3	223,3
8e deciel	532,4	457,4	446,9	485,4	479,6
9e deciel	671,0	596,1	570,3	582,2	613,9

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.3 Tabellen bij hoofdstuk 5

7.3.1 Grenswaarden bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	58 804	57 780	52 035	57 747	55 152
2e deciel	67 022	65 878	66 985	66 997	65 349
3e deciel	71 818	71 743	71 954	72 831	71 629
4e deciel	76 058	75 878	76 542	77 004	76 234
5e deciel	79 751	80 321	81 047	80 775	79 995
6e deciel	83 471	83 683	84 664	84 175	83 753
7e deciel	87 787	87 570	88 337	88 401	88 422
8e deciel	93 245	94 781	93 803	94 395	97 239
9e deciel	108 992	116 935	109 324	111 354	120 643
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	69 934	59 534	66 380	65 147	67 128
2e deciel	77 658	69 710	75 226	78 326	79 093
3e deciel	83 059	80 842	81 681	84 146	83 703
4e deciel	87 411	86 362	86 299	87 565	87 545
5e deciel	90 299	88 841	89 989	91 572	91 195
6e deciel	92 961	95 528	92 500	93 380	94 175
7e deciel	96 948	105 405	96 180	95 920	100 209
8e deciel	104 328	134 609	100 762	102 993	103 522
9e deciel	121 897	229 253	116 324	120 183	126 202
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	67 990	64 955	65 057	62 366	57 791
2e deciel	72 945	70 816	72 828	70 711	67 021
3e deciel	75 723	75 271	76 306	75 702	74 393
4e deciel	79 023	78 465	80 730	79 340	78 085
5e deciel	82 967	82 105	82 980	82 441	81 853
6e deciel	85 552	84 551	85 985	85 568	84 825
7e deciel	88 826	87 500	89 300	89 315	88 040
8e deciel	93 385	95 106	93 728	95 085	94 362
9e deciel	111 464	114 734	113 887	115 237	113 448
Verpleging & verzorging					
1e deciel	64 349	61 092	65 638	66 910	65 452
2e deciel	68 566	68 156	70 665	71 691	70 788
3e deciel	71 768	72 033	73 023	74 972	73 909
4e deciel	74 644	74 842	76 542	77 342	76 363
5e deciel	77 552	77 492	79 910	80 244	78 771
6e deciel	80 328	80 616	82 501	82 257	81 333
7e deciel	83 236	83 297	85 359	84 587	83 571
8e deciel	87 168	87 161	87 530	88 232	88 283
9e deciel	91 958	93 114	93 803	94 954	96 390
Thuiszorg					
1e deciel	42 598	41 788	36 921	36 880	42 654
2e deciel	51 096	47 276	44 507	46 682	50 743
3e deciel	54 548	54 766	50 861	54 695	55 304
4e deciel	61 186	59 740	60 407	62 231	61 897
5e deciel	66 613	64 116	67 657	67 537	68 541
6e deciel	73 380	73 676	77 353	75 533	80 638
7e deciel	85 167	87 479	90 423	87 662	105 013
8e deciel	101 064	101 027	115 747	111 123	124 739
9e deciel	139 851	152 132	159 040	251 613	248 883

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.3.2 Grenswaarden arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	37 629	35 764	34 067	35 679	36 067
2e deciel	43 315	42 665	42 535	43 066	42 072
3e deciel	45 763	45 888	46 134	46 432	45 594
4e deciel	48 485	48 080	48 945	48 537	47 937
5e deciel	49 851	49 735	50 580	50 551	49 677
6e deciel	51 704	51 365	52 729	52 192	51 391
7e deciel	54 095	53 465	54 978	54 015	53 281
8e deciel	56 848	56 962	57 853	56 190	56 086
9e deciel	61 834	63 844	63 016	63 569	62 602
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	38 473	36 244	41 072	39 005	42 239
2e deciel	49 235	42 372	46 057	45 910	45 725
3e deciel	51 560	47 863	48 835	49 967	50 497
4e deciel	54 011	51 175	53 228	52 792	53 591
5e deciel	57 021	55 430	57 650	56 336	58 182
6e deciel	60 176	60 105	60 885	60 278	60 119
7e deciel	63 063	63 476	63 596	63 841	63 162
8e deciel	66 797	68 982	65 151	65 717	65 972
9e deciel	71 809	83 379	69 161	69 438	68 811
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	38 291	36 608	38 257	37 359	34 781
2e deciel	45 215	43 863	45 415	43 329	41 379
3e deciel	48 164	47 817	48 888	47 408	44 132
4e deciel	49 448	49 477	50 146	49 667	48 024
5e deciel	50 880	50 464	51 152	50 487	49 487
6e deciel	52 857	51 486	52 858	51 696	50 948
7e deciel	54 594	53 169	54 530	53 838	53 080
8e deciel	56 719	55 969	56 685	55 680	55 161
9e deciel	58 584	58 896	60 185	60 334	59 099
Verpleging & verzorging					
1e deciel	42 368	41 601	43 289	43 997	43 552
2e deciel	44 449	44 421	45 649	46 166	45 964
3e deciel	45 867	46 094	47 532	47 467	47 470
4e deciel	47 841	47 870	49 359	49 116	48 867
5e deciel	48 967	48 906	50 388	51 003	49 961
6e deciel	50 485	50 691	52 041	52 386	51 343
7e deciel	51 648	51 996	53 981	53 557	52 344
8e deciel	53 929	53 833	55 492	55 158	53 842
9e deciel	56 245	56 759	58 144	56 870	56 214
Thuiszorg					
1e deciel	26 417	28 490	23 817	23 597	29 149
2e deciel	33 642	33 448	29 453	33 067	34 917
3e deciel	37 812	38 607	34 040	35 848	37 538
4e deciel	42 552	42 154	39 101	39 991	39 996
5e deciel	44 861	44 808	42 726	43 846	45 512
6e deciel	48 451	47 591	49 478	48 005	48 420
7e deciel	50 385	49 306	54 690	51 301	51 513
8e deciel	56 522	54 094	58 635	55 750	56 035
9e deciel	64 313	69 244	65 626	66 870	68 258

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.3.3 Grenswaarden overige bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	14 751	12 685	11 520	13 223	12 452
2e deciel	18 183	17 523	17 545	18 036	17 710
3e deciel	20 514	20 181	20 123	21 000	20 460
4e deciel	21 997	21 992	22 474	22 792	22 659
5e deciel	23 503	23 828	24 574	24 796	25 390
6e deciel	25 855	26 368	26 870	26 960	28 093
7e deciel	28 835	29 776	29 728	30 372	31 836
8e deciel	34 216	35 236	34 968	36 255	39 225
9e deciel	44 882	53 935	49 428	49 301	62 970
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	18 288	17 038	19 044	19 457	19 492
2e deciel	20 926	19 932	21 377	22 105	22 102
3e deciel	22 825	22 554	23 286	24 689	24 231
4e deciel	23 932	24 342	25 333	25 680	26 710
5e deciel	26 123	28 384	27 259	27 694	28 556
6e deciel	29 470	31 002	29 284	30 565	30 744
7e deciel	33 977	35 428	33 128	34 013	35 328
8e deciel	39 703	48 761	37 272	40 271	40 901
9e deciel	65 361	125 661	44 492	53 965	59 239
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	18 708	17 172	16 859	16 959	14 524
2e deciel	20 511	20 349	20 682	20 318	19 080
3e deciel	22 287	22 042	22 673	22 901	22 045
4e deciel	24 348	23 165	24 654	25 067	24 599
5e deciel	26 518	25 701	26 845	27 237	27 325
6e deciel	28 624	28 973	30 392	29 996	30 906
7e deciel	32 759	32 253	32 929	33 216	34 008
8e deciel	36 506	36 375	36 913	38 399	40 459
9e deciel	57 945	51 475	53 383	62 105	63 550
Verpleging & verzorging					
1e deciel	16 154	14 491	16 378	16 878	16 498
2e deciel	18 411	17 753	19 060	19 263	19 125
3e deciel	20 400	19 927	20 160	21 389	20 926
4e deciel	21 476	21 550	21 708	22 351	22 492
5e deciel	22 583	22 821	23 795	23 884	24 188
6e deciel	23 936	24 376	25 667	25 278	26 003
7e deciel	25 882	26 335	27 278	27 177	28 270
8e deciel	28 475	29 993	29 524	30 629	31 378
9e deciel	32 751	36 087	34 110	37 149	39 174
Thuiszorg					
1e deciel	9 201	8 395	6 528	6 981	6 531
2e deciel	11 434	10 018	9 048	9 333	10 244
3e deciel	14 521	11 282	11 439	10 600	12 646
4e deciel	17 616	14 371	13 739	14 222	15 678
5e deciel	19 515	18 205	19 593	17 954	20 199
6e deciel	23 704	23 359	24 279	23 479	28 697
7e deciel	30 905	30 199	36 016	34 293	44 563
8e deciel	38 667	50 709	56 711	51 983	69 665
9e deciel	80 351	72 722	96 900	126 107	167 369

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.3.4 Grenswaarden onderhoud- en energiekosten per arbeidsjaar voor de Care-sector, 2014-2018*

	2014	2015	2016	2017	2018*
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	493	220	263	175	0
3e deciel	1 542	1 297	1 317	1 192	519
4e deciel	2 201	1 933	1 970	1 964	1 739
5e deciel	2 614	2 441	2 402	2 329	2 199
6e deciel	2 942	2 784	2 759	2 671	2 582
7e deciel	3 325	3 169	3 163	3 041	2 946
8e deciel	3 873	3 660	3 594	3 553	3 426
9e deciel	4 695	4 865	4 874	4 687	4 544
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	286	0	639	437	46
3e deciel	881	286	1 213	1 050	774
4e deciel	1 444	1 028	1 611	1 682	1 873
5e deciel	2 173	1 558	2 181	2 028	2 236
6e deciel	2 543	1 910	2 422	2 358	2 395
7e deciel	2 885	2 489	2 755	2 646	2 655
8e deciel	3 991	2 987	3 294	3 072	3 019
9e deciel	5 519	5 001	4 702	4 090	4 459
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	407	489	491	49	0
2e deciel	1 532	1 729	1 556	1 309	0
3e deciel	2 395	2 278	2 123	2 081	1 025
4e deciel	2 753	2 616	2 441	2 405	2 110
5e deciel	3 061	2 892	2 694	2 725	2 520
6e deciel	3 269	3 245	3 029	3 073	2 791
7e deciel	3 610	3 579	3 391	3 465	3 050
8e deciel	4 129	4 075	3 713	4 087	3 545
9e deciel	5 070	5 194	4 977	5 475	4 762
Verpleging & verzorging					
1e deciel	1 912	589	1 632	1 583	1 237
2e deciel	2 279	1 792	1 982	2 034	1 870
3e deciel	2 534	2 191	2 380	2 284	2 141
4e deciel	2 799	2 539	2 666	2 490	2 467
5e deciel	3 067	2 788	2 865	2 748	2 777
6e deciel	3 291	3 094	3 183	3 040	2 981
7e deciel	3 630	3 377	3 512	3 366	3 317
8e deciel	4 119	4 017	3 977	3 837	3 746
9e deciel	4 955	5 003	5 322	5 049	4 627
Thuiszorg					
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	0	0	0	0	0
3e deciel	0	0	0	0	0
4e deciel	15	0	0	0	0
5e deciel	124	76	52	40	67
6e deciel	234	183	149	134	188
7e deciel	682	329	386	213	451
8e deciel	1 153	1 000	890	434	918
9e deciel	1 934	1 935	2 411	1 196	2 382

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

7.3.5 Kerncijfers zorginstellingen in de Care-sector, 2014-2018*

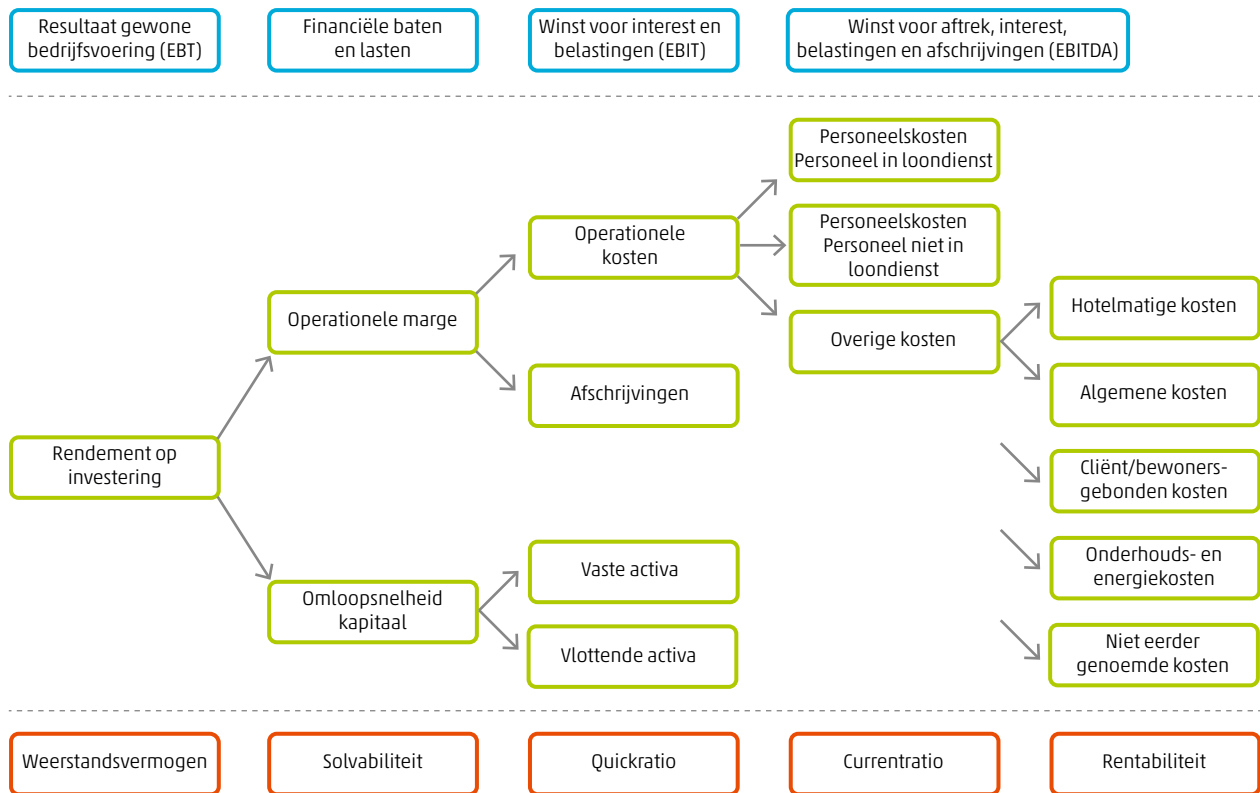
		Alleen publiek gefinancierde instellingen		Publiek + privaat gefinancierde instellingen			2018*
		2014	2015	2015	2016	2017	
Totaal Care							
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 464	30 491	30 974	31 567	32 590	34 065
Totaal bedrijfskosten		30 511	29 704	30 180	31 263	31 633	33 160
Totaal arbeidskosten		20 054	19 501	19 853	20 596	20 776	21 701
Bedrijfsresultaat		954	787	795	516	956	906
Totaal activa		26 037	25 930	26 455	26 672	25 840	25 989
Liquide middelen		5 135	5 065	5 138	5 658	5 226	5 380
Boekwaarde materiële vaste activa per 31 december		17 618	17 048	17 547	17 211	16 792	16 724
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	77 691	77 282	69 117	72 326	73 599	75 176
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer		40 968	40 834	36 534	38 723	48 339	40 571
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal	392 722	384 359	436 650	432 250	429 800	441 100
Geestelijke gezondheidszorg							
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	5 760	5 677	5 454	5 551	5 666	5 866
Totaal bedrijfskosten		5 618	5 503	5 286	5 470	5 522	5 791
Totaal arbeidskosten		3 779	3 664	3 540	3 695	3 718	3 902
Bedrijfsresultaat		143	174	168	104	144	75
Totaal activa		4 973	4 899	4 787	4 756	4 650	4 502
Liquide middelen		462	684	667	749	744	681
Boekwaarde materiële vaste activa per 31 december		2 936	2 749	2 738	2 594	2 447	2 369
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	87 576	83 863	82 208	85 004	87 304	89 436
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer		47 264	45 017	44 388	46 387	47 512	48 611
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal	64 150	65 619	64 300	64 350	63 250	64 750
Gehandicaptenzorg							
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	8 554	8 434	8 708	8 965	9 455	9 880
Totaal bedrijfskosten		8 260	8 137	8 403	8 908	9 146	9 649
Totaal arbeidskosten		5 283	5 216	5 394	5 678	5 844	6 138
Bedrijfsresultaat		294	297	305	249	308	232
Totaal activa		6 715	6 933	7 239	7 528	7 530	7 683
Liquide middelen		1 467	1 530	1 595	1 801	1 754	1 784
Boekwaarde materiële vaste activa per 31 december		4 795	4 754	4 952	4 987	5 033	5 142
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	79 844	78 880	71 637	74 606	75 431	76 640
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer		40 976	40 695	37 008	38 216	38 768	39 087
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal	103 452	103 157	117 300	119 400	121 250	125 900
Verpleging, verzorging en thuiszorg							
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	17 150	16 380	16 812	17 051	17 469	18 319
Totaal bedrijfskosten		16 633	16 064	16 491	16 885	16 965	17 720
Totaal arbeidskosten		10 992	10 621	10 919	11 223	11 214	11 661
Bedrijfsresultaat		517	316	322	163	504	599
Totaal activa		14 349	14 098	14 429	14 388	13 660	13 804
Liquide middelen		3 206	2 851	2 876	3 108	2 728	2 915
Boekwaarde materiële vaste activa per 31 december		9 887	9 545	9 857	9 630	9 312	9 213
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	73 885	74 514	64 658	67 948	69 160	70 753
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer		39 170	39 627	34 439	36 348	36 856	37 408
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal	225 120	215 583	255 050	248 500	245 300	250 450

Bron: CBS.

* Voorlopige cijfers.

Bijlagen

Bijlage 1 Benchmarkmodel

Literatuur en bronnen

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2009](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2010](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2011](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2012](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2013](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2014](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2015](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2016](#)

[Financiële kengetallen zorginstellingen 2017](#)

[Door CBS geaggregeerde statistieken zorginstellingen o.b.v. DigiMV-data \(2006 t/m 2014\)](#)

[Door CBS geaggregeerde statistieken zorginstellingen o.b.v. DigiMV-data \(vanaf 2015\)](#)

Begrippen

Afschrijvingen op vaste activa – De waardevermindering van duurzame productiemiddelen, zoals machines, gebouwen, vervoermiddelen en software, als gevolg van normale slijtage en voorzienbare economische veroudering.

Algemene kosten – Kosten van administratie, communicatie, algemeen beheer, verzekeringen en belastingen en dergelijke.

Andere bedrijfskosten – Alle niet eerder genoemde bedrijfskosten. Exclusief personeelskosten, afschrijvingen, kosten voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten en huur/leasing van kapitaalgoederen.

Arbeidsjaar – Maat voor het arbeidsvolume die wordt berekend door alle banen (voltijd en deeltijd) in een jaar om te rekenen naar voltijdequivalenten (vte).

Cliënt- en bewonersgebonden kosten – Kosten van onderzoek, behandeling (inclusief medicijnen), verpleging, verzorging, instrumentarium en apparatuur. Exclusief personeelskosten.

Effecten – Beleggingen die op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en niet bedoeld zijn als deelneming of om invloed uit te oefenen.

Eigen vermogen – Totaal activa minus vreemd vermogen.

Financieel resultaat – De financiële baten minus de financiële lasten. De baten bestaan uit rentebaten, baten uit deelnemingen, ontvangen dividenden, winst op beleggingen en overige financiële baten. De lasten omvatten de rentelasten, de kosten van leningen, het verlies op deelnemingen en het verlies op beleggingen.

Financiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere ondernemingen, beleggingen in vastgoed of effecten, hypotheekleningen, leningen op schuldbekentenis, bancaire kredietverlening en zaken als vorderingen die op lange termijn aan derden (anders dan uit hoofde van een kapitaaldeelname) ter beschikking zijn gesteld.

Financieringsverschil – Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en Zvw-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een negatief financieringsverschil (oftewel meer ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een schuld genaamd 'financieringsoverschot'. In het geval van een positief financieringsverschil (oftewel minder ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een vordering genaamd 'financieringstekort'.

Immateriële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op niet-tastbare kapitaalgoederen zoals concessies, vergunningen, octrooien, patenten en goodwill.

Kortlopende schulden – Verplichtingen die in het komende boekjaar moeten worden nagekomen (exclusief schulden uit hoofde van bekostiging).

Kortlopende vorderingen – Vorderingen met een (resterende) looptijd van hoogstens een jaar. Exclusief financieringstekort, kortlopende effecten en liquide middelen.

Kosten uitzendkrachten en overige inleen – Betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel. Exclusief vergoedingen (zoals de zogenaamde lumpsum) voor vrijgevestigde medische specialisten praktijk houdend in algemene en categorale ziekenhuizen.

Liquide middelen – Chartaal geld en girale en overige deposito's.

Materiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines.

Onderhanden werk u.h.v. DBC's – Onderhanden werk (OHW), oftewel nog niet voltooide productie, uit hoofde van nog niet afgesloten DiagnoseBehandelCombinaties (DBC's) en DBC-zorgproducten voor medisch specialistische zorg, GGZ en geriatrische revalidatiezorg. Ontvangen middelen die samenhangen met voorschotten of andere OHW-financiering worden op deze balanspost in mindering gebracht. Daarnaast worden te verwachten mogelijke winsten en verliezen die betrekking hebben op het OHW verrekend.

Onderhoud- en energiekosten – Energiekosten en onderhoudskosten van terreinen, gebouwen en installaties. Inclusief dotaties aan onderhoudsvoorzieningen.

Overige bedrijfskosten – Het totaal van betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel, overige personeelskosten, kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten en niet eerder genoemde overige bedrijfskosten.

Overige personeelskosten – Kosten van werving en selectie, opleiding, kleding, kinderopvang en dergelijke voor personeel.

Resultaat voor belastingen – De som van het bedrijfsresultaat, financieel resultaat en saldo buitengewone baten/lasten.

Totaal activa – Totaal van alle bezittingen.

Totaal arbeidskosten – Totaal van de bruto lonen en salarissen van werknemers en de ten laste van de werkgevers komende sociale premies.

Totale bedrijfsopbrengsten – De opbrengsten uit de eigenlijke bedrijfsvoering, i.c. de verkopen van goederen en diensten, alsmede de waarde van voorraadmutaties, geactiveerde productie voor het eigen bedrijf, subsidies en schade-uitkeringen.

Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten – Overige niet eerder genoemde bedrijfskosten. Som van kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen en andere bedrijfskosten. Exclusief financiële en buitengewone lasten.

Voeding- en hotelmatige kosten – Behalve de kosten van maaltijdverstrekkingen (voeding) zijn er andere hotelmatige kosten zoals kosten van huishouding, linnenvoorziening en vervoer van cliënten

Voorraden – Geproduceerde activa bestaande uit goederen en diensten die zijn ontstaan in de lopende of in een eerdere periode en die worden aangehouden voor verkoop, gebruik in het productieproces of voor ander gebruik in de toekomst.

Trefwoorden

- Benchmark financiële kengetallen;
- Zorginstellingen;
- Ziekenhuizen;
- Geestelijke gezondheidszorg;
- Gehandicaptenzorg;
- Verpleging en verzorging;
- Thuiszorg.

Afkortingen

AWBZ – Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten – Tot 2015 de wettelijke verzekering voor de kosten van langdurige zorg aan mensen met een ernstige beperking door ouderdom, een chronische ziekte, een handicap of langdurige psychische problemen. Iedereen die in Nederland woonde of werkte, was automatisch verzekerd voor deze zorg. Vanaf 2015 wordt de voormalige AWBZ-zorg gefinancierd uit andere wetten: de Wet langdurige zorg (Wlz), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Jeugdwet.

CIBG – Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg. Het CIBG is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van VWS. De organisatie startte in 1995 en is sinds 2003 een zelfstandige uitvoeringsorganisatie.

GGZ – Geestelijke gezondheidszorg (inclusief verslavingszorg) – Psychiatrische ziekenhuizen, Riagg's, RIBW's en geïntegreerde instellingen. In dit rapport wordt vanaf 2016 uitsluitend de populatie GGZ met overnachting gevolgd.

GHZ – Gehandicaptenzorg – Dagverblijven en tehuizen.

NZa – Nederlandse Zorgautoriteit.

SBI – StandaardBedrijfsIndeling – De SBI is gebaseerd op de indeling van de Europese Unie (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté Européenne, afgekort: NACE) en op die van de Verenigde Naties (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, afgekort: ISIC). Deze indelingen worden ongeveer eens in de 15 jaar geactualiseerd. De structuur van de SBI bestaat uit vijf cijfers, waarbij de eerste vier cijfers, op een aantal uitzonderingen na, gelijk zijn aan de NACE. Op het niveau van de afdelingen, aangegeven door twee cijfers, komen SBI en NACE overeen met de ISIC.

UMC – Universitair Medisch Centrum.

VVT – Verpleging, Verzorging en Thuiszorg – Concerns zijn ten behoeve van dit onderzoek in de sector Thuiszorg (T) geplaatst als meer dan 50 procent van het totale Wlz-budget van het concern bestaat uit Wlz-budget extramuraal verpleging en verzorging. De overige concerns zijn toegerekend aan de sector V&V.

VWS – Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

V&V – Verpleging en Verzorging.

WfZ – Waarborgfonds voor de Zorg.

Wlz – Wet Langdurige Zorg – Wettelijke verzekering voor de kosten van langdurige zorg en verblijf voor kwetsbare ouderen en mensen met een beperking. Het gaat om personen die blijvend 24 uur per dag zorg in de nabijheid en/of permanent toezicht nodig hebben. De Wlz verving per 1 januari 2015 de AWBZ.

ZKH – Ziekenhuizen; Academische, algemene en categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen.

Zvw – Zorgverzekeringswet – Wet die een verplichte basisverzekering regelt voor kortdurende, op genezing gerichte zorg voor iedereen die rechtmatig in Nederland woont of hier loon- of inkomstenbelasting betaalt. Deze wet is op 1 januari 2006 in werking getreden en vervangt o.a. de Ziekenfondswet (ZFW).

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2018-2019	2018 tot en met 2019
2018/2019	Het gemiddelde over de jaren 2018 tot en met 2019
2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2018 en eindigend in 2019
2016/'17-2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2016/'17 tot en met 2018/'19

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2019.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.